

Streefbeelden van de Zuid-Hollandse kust

**Voor de functies waterkeren,
transport en ecologie &
waterkwaliteit**

Rapport RIKZ 2002.031

Geert Koskamp en Sandeh

Mei 2002

Inhoudsopgave

.....

Inhoudsopgave	3
Samenvatting	5
1 Inleiding	7
2 Doel van het rapport	11
3 Aanpak en werkwijze	13
4 Prevalentie beleidsuitspraken	15
4.1 Waterkeren	15
4.2 Transport	16
4.3 Ecologie en Waterkwaliteit	17
5 Streefbeelden	23
5.1 Kuststrook ten noorden van de Noorderdam	23
5.1.1 Functie Waterkeren	23
5.1.2 Functie Transport	24
5.1.3 Functie Ecologie en waterkwaliteit	25
5.2 Kuststrook Maasvlakte	26
5.2.1 Functie Waterkeren	27
5.2.2 Functie Transport	27
5.2.3 Functie Ecologie en waterkwaliteit	27
5.3 Kuststrook Zuid-Hollandse Voordelta	29
5.3.1 Functie Waterkeren	29
5.3.2 Functie Transport	30
5.3.3 Functie Ecologie en waterkwaliteit	30
6 Evaluatie	33
6.1 Relatie van streefbeelden met de werkzaamheden	33
6.2 Overzicht werkzaamheden per watersysteemdeel	34
6.3 Vergelijking met streefbeelden van de grenzende watersysteemdelen	37
7 Discussie en conclusie	39
8 Literatuurlijst	41
9 Bijlagen	43
1. Tien stappen uit Beheerplan Nat	
2. Bijeenkomst 11 februari 2002 Dienstkring Haringvliet	
3. Bijeenkomst 15 februari 2002 Dienstkring Nieuwe Waterweg	
4. Presentatie 13 maart 2002 aan dienstkring Haringvliet en Nieuwe Waterweg	
5. Leeg record van de data-base	
6. Data base met beleidsuitspraken	

Samenvatting

De directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat heeft tot taak om een beheerplan, het z.g. 'Beheerplan Nat', voor haar beheersgebied op te stellen. In een dergelijk 'Beheerplan Nat' wordt in tien stappen een vertaalslag gemaakt van het beleid uit 'Den Haag' naar het werk in het 'veld'. In een van de eerste stappen worden hiervoor streefbeelden opgesteld, een activiteit uit stap 3. Directie Zuid-Holland heeft RIKZ verzocht om deze streefbeelden op te stellen. Streefbeelden zijn de concrete uitwerkingen van een doel en ze moeten onder andere toetsbaar, realiseerbaar en tijdsgebonden zijn.

In dit onderhavige rapport worden de streefbeelden gepresenteerd voor de kust van Zuid-Holland voor drie functies, nl. waterkeren, transport en ecologie & waterkwaliteit. Dit betekent dat naar de overige functies uit dit gebied geen onderzoek is gedaan.

Voor het opstellen van de streefbeelden zijn twee wegen gevolgd. De ene weg betreft het lezen van een vijftiental beleidsnota's en het exciperen van die beleidsuitspraken die tot streefbeelden herschreven kunnen worden. De andere weg is overleg met de dienstkringen geweest over o.a. hun werkzaamheden. Inzicht in de werkzaamheden van de dienstkringen maakt het mogelijk om de streefbeelden optimaal op de praktijk gericht en zo helder mogelijk te kunnen omschrijven. Dienstkringen spelen een cruciale rol omdat zij die werkzaamheden in het 'veld' verrichten, waardoor de streefbeelden gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast is deze informatie van de dienstkringen gebruikt om een overzicht te geven van de werkzaamheden van de dienstkring. Dit overzicht kan bruikbaar zijn bij het zetten van de volgende stappen van het 'Beheerplan Nat'.

Het is van belang te onderkennen dat Directie Zuid-Holland in deze studie om streefbeelden heeft gevraagd en niet om het formuleren van de bijbehorende functie-eisen. Functie-eisen komen in een volgende stap (No. 4) uit het 'Beheerplan Nat' aan de orde. Voor sommige functie-onderdelen is toch een begin gemaakt met het opstellen van een functie-eis.

De technische aanpak van deze studie is als volgt geweest. Zoals gezegd, zijn de beleidsnota's doorzocht op beleidsuitspraken. Deze uitspraken zijn opgenomen in een data-base (MS-Access) tezamen met o.a. de informatie over de functie en het watersysteemdeel waar deze uitspraak betrekking op heeft. Deze verzamelde beleidsuitspraken zijn, indien mogelijk, samengenomen, daarna logisch gegroepeerd en tot slot verwerkt tot streefbeelden. Bij het opstellen van de streefbeelden bleek dat er geen conflicterende streefbeelden waren. Hierdoor was het niet nodig om een primaire functie te onderkennen, waaraan andere functies ondergeschikt zijn.

Bij het uitvoeren van de studie is de opdeling van het Zuid-Hollandse kustsysteem in drie watersysteemdelen gevolgd. Niet voor alle functies blijkt deze opdeling onderscheidend te zijn. Vandaar dat er ook een grote overlap bestaat tussen de geformuleerde streefbeelden voor dezelfde functie in de verschillende deelgebieden. Vanwege de geringe verschillen in streefbeelden is het op termijn wellicht mogelijk om de streefbeelden en ook de functie-eisen te aggregeren.

Voor de drie onderzochte functie zijn, samengevat, de volgende streefbeelden opgesteld.

Het streefbeeld voor de functie '**waterkeren**' luidt, in algemene termen gesteld, dat de kust duurzaam veilig moet zijn. De basiskustlijn moet vastgesteld zijn en gehandhaafd worden, waarbij de kust flexibel moet zijn en harde kust-verdedigingen zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Onderwatersuppletie verdient de voorkeur.

Voor de functie '**transport**' geldt dat het scheepvaartverkeer veilig, vlot en milieuverantwoord moet zijn. Dit geldt zowel voor de haven van Scheveningen als voor die van Stellendam, waarbij verkeersmanagementinstrumenten efficiënt worden ingezet en de vaarwegen op diepte worden gehouden.

Het streefbeeld voor de deelfunctie '**waterkwaliteit**' kan het best worden samengevat met: "De water(bodem)kwaliteit en emissies voldoen aan de normen van de Vierde nota waterhuishouding en de EG-richtlijnen en vormen geen belemmering voor een gezond en duurzaam ecosysteem." Dit betekent dat algenbloei geen bedreiging meer vormt en dat emissies volgens een ketenbenadering worden aangepakt. De sanering van waterbodems is afgerond en bij incidenten wordt de verontreiniging opgeruimd.

De deelfunctie '**ecologie**' kent het volgende, algemene streefbeeld. Het gebied bezit een gezond en veerkrachtig ecosysteem, dat gekenmerkt wordt door de voor het gebied karakteristieke biodiversiteit en landschappelijke identiteit, terwijl medegebruik mogelijk is. Hierbij wordt aan de Nederlandse natuur-beschermingsdoelstellingen voldaan en het zeegebied ontwikkelt zich tot een natuurlijk systeem. Voor het gebied 'Meijendel' is gesteld dat het beschikt over een adequate buffering om de ecologische hoofdstructuur duurzaam in stand te houden. Voor het Rijn-Maas-estuarium zijn de natuurlijke processen, zoals de zoet-zout overgangen, hersteld.

Hiervoor is gesteld dat streefbeelden 'tijdsgebonden' dienen te zijn. Dat wil zeggen dat er een jaartal afgesproken moet zijn waarin het streefbeeld gerealiseerd moet zijn. Deze jaartallen ontbreken echter in de beleidsnota's en dus ook in deze studie.

1 Inleiding

U zit nu te lezen in een rapport dat ingrediënten bevat voor het 'Beheerplan Nat' van de Directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat. Dit rapport is dan ook geschreven op verzoek van deze directie.

Dit beheerplan, en ook de vele overige beheerplannen, zijn en worden geschreven om een vertaling te maken tussen het beleid uit 'Den Haag' naar het werk 'in het veld' door de regionale directie Zuid-Holland. De onderbouwing voor beheer en onderhoud binnen de natte Rijkswaterstaat loopt via deze 'Beheerplannen Nat' (BPN) - cyclus.

Binnen het 'Beheerplan Nat' wordt in tien stappen een vertaalslag gemaakt van de abstracte beleidsuitspraken uit de beleidsnota's naar concrete werkzaamheden om de natte infrastructuur en de functies van de watersystemen in stand te houden. Deze tien stappen staan beschreven in de 'Wegwijzer Beheerplan Nat'. In bijlage 1 staan deze stappen kort opgesomd.

Een van de eerste stappen in het 'Beheerplan Nat' betreft onder andere streefbeelden. Deze streefbeelden komen uit de diverse beleidsnota's en in het bijzonder uit het '*Beheerplan voor de Rijkswateren*' (BPRW). Het BPRW is een meer concrete uitwerking van de 'Vierde Nota Waterhuishouding' en is daardoor meer op de beheerpraktijk gericht. Deze streefbeelden worden op hun beurt vertaald naar functie-eisen voor de verschillende 'objecten' en 'onderdelen' van watersysteemdelen in het natte areaal van de Directie Zuid-Holland. De beleidsafdeling en de dienstkringen van de regionale directies werken gezamenlijk aan het opstellen van het BPN. De beleidsafdeling is met name betrokken bij het opstellen van de streefbeelden en de vertaling naar de functie-eisen, en de dienstkringen bij het koppelen van maatregelen aan de functie-eisen. Op deze manier wordt op een onderbouwde wijze beheer en onderhoud gepleegd.

Streefbeelden worden als volgt gedefinieerd. Streefbeelden zijn concrete en toetsbare doelstellingen die voor een bepaald beheeraccent aan een bepaald watersysteem(deel) worden gesteld, waarbij een integrale afweging en afstemming heeft plaatsgevonden tussen de verschillende toegekende functies. Het streefbeeld is de concrete uitwerking van een doel. Het doel omschrijft de functies waaraan moet worden voldaan en het streefbeeld geeft aan op welke manier die functies aanwezig geacht worden, bijvoorbeeld door afmetingen van vaarwegen te geven, aantallen dieren in oevers of minimale waarden van de waterkwaliteit. In het specifieke geval van Directie Zuid-Holland hebben de streefbeelden van het BPN een vrij laag abstractie niveau. Hiermee is bij het opstellen van streefbeelden voor de kust rekening gehouden.

Streefbeelden moeten aan de volgende eisen voldoen:

- gericht op samenleving,
- toetsbaar,
- afgestemd met andere functies,
- realiseerbaar en
- tijdgebonden (wanneer moet aan streefbeeld zijn voldaan?).

Dit rapport richt zich op de kust van Zuid-Holland, die in drie watersysteemdelen is verdeeld. In figuur 1 staan deze watersysteemdelen of kustvakken aangegeven. Het betreft de delen:

- kuststrook ten noorden van de Noorderdam, Maasmond, tot de grens van Noord-Holland (NZ5A),
- kuststrook Maasvlakte en Voorne (tot RSP 1500) (NZ5B) en
- kuststrook zuid van RSP 1500 tot beheersgrens Zeeland = Zuid-Hollandse Voordelta (NZ5C).

In dit rapport staan de streefbeelden beschreven voor drie functies voor de kust van de provincie Zuid-Holland.

Het betreft de functies:

1. Waterkeren (hoogwaterbescherming)	No. 1
2. Transport	No. 3
3. Ecologie en waterkwaliteit	No. 6

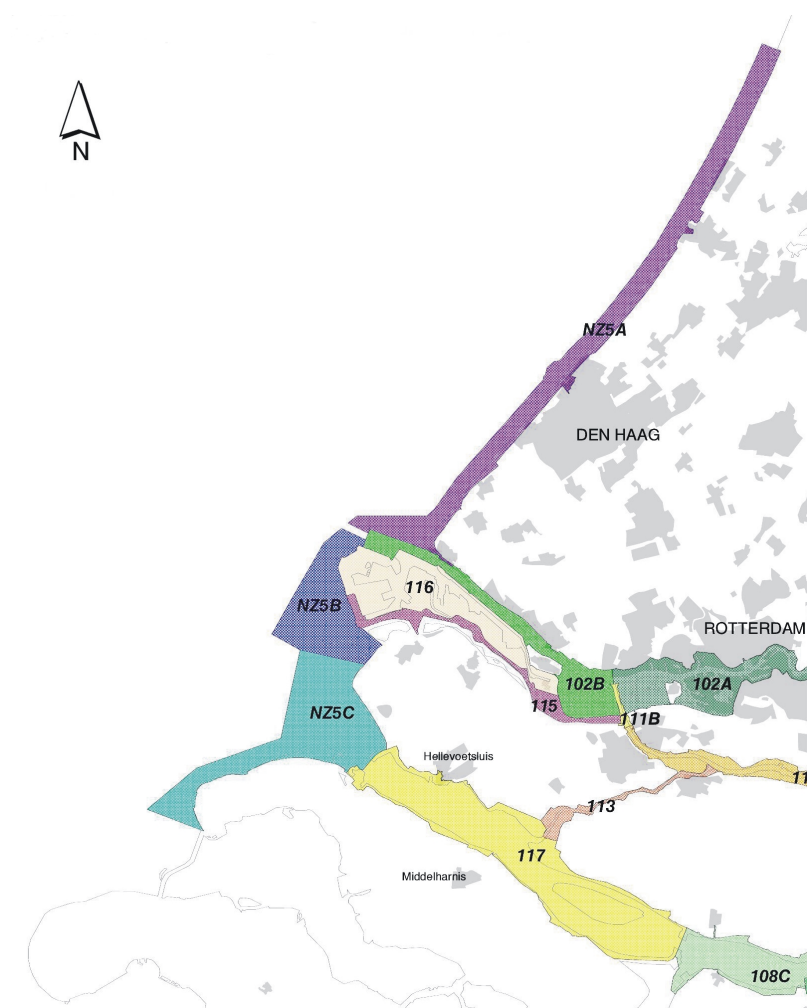
Behalve deze drie functies zijn aan de kust van Zuid-Holland nog andere functies toegekend, nl. zwemwater (8), oeverrecreatie (9), sportvisserij (10), lokale recreatievaart (11), beroepsvisserij (15) en oppervlakedelfstoffenwinning (16). De naamgeving en de codering van de functies is afkomstig uit de 'Wegwijzer BPN', § 3-3. Deze andere functies komen in een ander kader aan bod.

In dit rapport wordt de derde stap uit het 'tien stappenplan' uitgewerkt. Dat wil zeggen dat een overzicht van de streefbeelden voor de genoemde functies voor de kust van Zuid-Holland wordt gegeven. Op systematische wijze wordt weergegeven hoe de beleidsuitspraken uit de verschillende beleidsnota's zijn gedestilleerd en hoe deze beleidsuitspraken vervolgens tot streefbeelden zijn gevormd.

Aangezien de streefbeelden vertaald worden naar concrete werkzaamheden, is ook gebruik gemaakt van de kennis en ervaring binnen de dienstkringen wier beheergebied de Zuid-Hollandse kust omvat.

Figuur 1

De kust van de provincie Zuid-Holland

sd02006.cdr

De drie watersysteemdelen of kustvakken waarvoor de streefbeelden voor de functies waterkeren, transport en ecologie&waterkwaliteit zijn opgesteld. Het betreft de delen:

- (1) kuststrook ten noorden van de Noorderdam, Maasmond, tot de grens van Noord-Holland (NZ5A);
- (2) kuststrook Maasvlakte en Voorne (tot RSP 1500) (NZ5B) en
- (3) kuststrook zuid van RSP 1500 tot beheersgrens Zeeland = Zuid-Hollandse Voordelta (NZ5C).

2 Doel van het rapport

Het primaire doel van dit rapport is het presenteren van streefbeelden voor de kust van Zuid-Holland, waar mogelijk in toetsbare bewoordingen. Het betreft de functies

(1) waterkeren (hoogwaterbescherming);

(2) transport en

(3) ecologie en waterkwaliteit.

Dit rapport moet het mogelijk maken om de volgende stappen uit het 'tien stappenplan' van het 'Beheerplan Nat' te zetten. Het gaat dan om het beschrijven van de functie eisen, de vergelijking van de huidige situatie met die functie-eisen en uiteindelijk het opstellen van maatregelpakketten in instandhoudingsplannen.

Daarnaast geeft het rapport in de conclusies aan op welke wijze de ontbrekende kennis van de streefbeelden kan worden aangevuld.

3 Aanpak en werkwijze

Om dit rapport samen te stellen, zijn twee wegen gevolgd. De eerste weg is het lezen van een vijftiental beleidsnota's die in de literatuurlijst staan vermeld. De tweede weg bestaat uit vraaggesprekken met de twee dienstkringen die betrokken zijn bij de werkzaamheden aan de kust van de regionale directie Zuid-Holland. De verslagen van deze gesprekken staan in de bijlagen 2 en 3 van dit rapport.

Bij deze studie zijn de regionale beleidsnota's niet meegenomen. De reden hiervoor is dat de nota's van provincies, gemeentes en waterschappen de landelijke nota's volgen en hier een verdere detaillering aan geven. De regionale nota's leveren derhalve geen nieuwe beleidsuitspraken op die relevant zijn voor het opstellen van streefbeelden.

In eerste instantie heeft deze aanpak een discussietekst opgeleverd. Deze tekst is ter beoordeling en ter becommentariëring voorgelegd aan medewerkers van de beleidsafdeling 'Water' en aan medewerkers van de beide kustdienstkringen van Directie Zuid-Holland. Tijdens een 'presentatie' zijn alle opmerkingen en aanvullingen verzameld en verwerkt in dit (eind)rapport. Het verslag van de presentatie en de discussie staat in bijlage 4.

De technische aanpak is als volgt geweest. De genoemde beleidsnota's zijn doorgelezen en die elementen die bij eerste lezing als beleidsuitspraak werden opgevat, zijn opgenomen in een data-base. Hiervoor is MS-Access gebruikt. Elke beleidsuitspraak is zoveel mogelijk letterlijk uitgeschreven in een afzonderlijk record met een uniek nummer en met opgave van de nota-titel en bron-pagina. Voor elke beleidsuitspraak is de bijbehorende functie vermeld en de status van het streefbeeld. Een leeg record staat als voorbeeld in bijlage 5. Voor het verwerken van de beleidsuitspraken zijn deze gerangschikt volgens functie. In dit stadium is beoordeeld of de verkregen beleidsuitspraken inderdaad als streefbeeld beschouwd konden worden of dat de items eerder functie-eisen of maatregelen waren.

Bij het bestuderen van de beleidsuitspraken c.q. streefbeelden bleek dat er geen conflicterende uitspraken waren. Hierdoor was het niet nodig om één functie als zwaartepuntfunctie te definiëren, waarbij andere functies meegenomen worden, die dan aangepast worden c.q. een geringere prioriteit krijgen.

Het complete bestand van MS-Access is opgenomen in bijlage 6. Het digitale bestand zal ook ter beschikking worden gesteld waardoor later andere ordeningen en selecties kunnen worden gemaakt.

4 Prevalentie beleidsuitspraken

Zoals in hoofdstuk 3 is aangegeven, zijn de verzamelde beleidsuitspraken gerangschikt volgens de drie onderzochte functies. Vervolgens zijn die beleidsuitspraken geselecteerd die inderdaad als streefbeeld werden beschouwd en niet als functie-eis of maatregel. Een tweede eis voor selectie was, maar dat spreekt vanzelf, dat de beleidsuitspraak betrekking heeft op de kust van Zuid-Holland. Als bron voor de beleidsuitspraken zijn de in de literatuurlijst opgenomen beleidsdocumenten gehanteerd. De keuze voor deze nota's is in samenspraak met directie Zuid-Holland gemaakt. Hierbij heeft als eis gediend dat de nota's vastgesteld beleid dienen te bevatten en zich richten op ten minste een van de hier behandelde functies.

De records uit de database, die betrekking hebben op deze gekozen functie, zijn onder elkaar gezet. Vervolgens is gekeken welke gemeenschappelijke noemers hierin zijn te onderkennen en ten slotte zijn deze verschillende noemers samengebracht tot één streefbeeld.

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd op welke manier de streefbeelden, die in hoofdstuk 5 worden beschreven, tot stand zijn gekomen.

Verder wordt opgemerkt dat bij het opstellen van de streefbeelden reeds een integrale afweging en afstemming heeft plaatsgevonden tussen de verschillende toegekende functies.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de gevonden beleidsuitspraken, met tussen haakjes het recordnummer in de data-base erachter. Elke opsomming begint steeds met een vetgedrukte beleidsuitspraak die overkoepelend is, maar meestal niet toetsbaar. Ook deze vetgedrukte beleidsuitspraak is gekomen uit het doorzoeken van de beleidsnota's. Er is een globale ordening binnen de beleidsuitspraken aangebracht.

4.1 Waterkeren

Uit het doorvorsen van de geselecteerde beleidsuitspraken is de onderstaande selectie van gemeenschappelijke kenmerken gekomen. Het betreft een samenvatting waarbij de oorspronkelijke bewoordingen zijn verlaten.

De kust is duurzaam veilig

(089)

VEILIGHEID

- Basiskustlijn ligt op het niveau van 1990
(015, 086, 058, 003)
- Primaire waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnormen die zijn vastgelegd in de Wet op de Waterkering
(085, 088, 006)
- Structurele erosie wordt bestreden
(050, 053, 058)
- Suppleren vindt waar mogelijk onder water plaats en harde constructies worden zo veel mogelijk vermeden
(005, 052)

- Veiligheidsniveaus voor buitendijkse activiteiten zijn vastgelegd (062)
- Veiligheidsnormen zijn gebaseerd op overstromingsrisico's in plaats van op overstormingskansen (008)

DYNAMIEK

- De kust en duinen behouden hun kenmerkende uiterlijk en vormen een flexibele waterkering (086, 048, 053, 003, 014)
- Natuurlijke processen aan de kust krijgen voldoende ruimte (089, 003)
- De kust kan zich aanpassen aan geleidelijke gevolgen van klimaatverandering (049, 056, 060)

AFSTEMMINGSKADER

- Integraal kustzonebeleid is geformuleerd (062, 064, 066)

Een aantal van deze beleidsuitspraken heeft duidelijk het karakter van streefbeeld en een aantal anderen meer het karakter van een functie-eis. De uitspraak dat suppleties onder water plaatsvinden is meer een functie-eis, het vermijden van harde constructies meer een streefbeeld.

In hoofdstuk vijf zijn de onderdelen die van toepassing zijn op een watersysteemdeel samengevat tot één samenhangend streefbeeld. De beleidsuitspraak dat natuurlijke processen voldoende ruimte krijgen, is niet in deze streefbeelden in hoofdstuk 5 opgenomen, aangezien dit meer bij de functie 'Ecologie & Waterkwaliteit' thuishoort. De verankering van deze beleidsuitspraak voor de functie 'waterkeren', is gevangen in het streefbeeld voor een flexibele waterkering. De beleidsuitspraak over het formuleren van integraal kustzonebeleid is niet in hoofdstuk 5 terug te vinden. Deze uitspraak is uit de streefbeelden gelaten, omdat een goed functionerend BPN-systeem ervoor zorg draagt dat er integraal is afgewogen.

Een centrale rol in de beleidsuitspraken vormt het begrip de Basiskustlijn. De Basiskustlijn wordt berekend aan de hand van de meerjarige trend van de kustontwikkeling. Eigenlijk is de basiskustlijn geen lijn maar een kustvolume dat volgens een speciale berekeningswijze wordt vastgesteld.

4.2 Transport

Ook voor de functie 'transport' zijn de records uit de database die hierop betrekking hebben naast elkaar gelegd. Hieruit zijn een aantal beleidsuitspraken gekomen die vervolgens tot een set streefbeelden zijn omgevormd.

Scheepvaartverkeer is veilig, vlot en milieuverantwoord

(031, 034, 039, 090)

VAARWEGEN

- Vrije doorvaart over het Nederlandse Continentaal Plat en veilige toegang tot de havens is gegarandeerd (039, 041)
- De vaarwegen worden op diepte en vrijgehouden (031, 041)

- Verkeersmanagementinstrumenten worden efficiënt ingezet (031)

ECONOMIE

- De mainport Rotterdam en overige zeehavens zijn commercieel slagvaardig (068)

BAGGERSPECIE

- Er is een duidelijk en samenhangend beleid ten aanzien van de verspreiding van baggerspecie in zee (043, 047)

AFSTEMMINGSKADER

- Scheepvaartzaken worden, zover mogelijk, internationaal geregeld (029, 030)

Deze verschillende streefbeelden zijn in hoofdstuk vijf per kustgebied samengenomen. De ligging van de havens speelt hierbij een grote rol. De beleidsuitspraak over de verspreiding van baggerspecie in zee heeft een sterk verband met de streefbeelden in het kader van 'Ecologie en Waterkwaliteit'. Hierin worden ook andere emissies die direct of indirect bij schepen vandaan komen meegenomen. Deze beleidsuitspraak wordt daarom bij de functie 'Ecologie en waterkwaliteit' verwerkt. Ook voor de milieuverantwoordelijkheid van de scheepvaart, die in de overkoepelende beleidsuitspraak staat, gaat dit op. Dat de mainport Rotterdam en de overige zeehavens commercieel slagvaardig zijn, wordt niet in de streefbeelden opgenomen, aangezien hier geen taken van Rijkswaterstaat mee gemoeid zijn. Wel zorgt Rijkswaterstaat voor het op diepte houden van de vaargeulen.

4.3 Ecologie en Waterkwaliteit

De functie 'Ecologie en Waterkwaliteit' bestaat uit twee aspecten die een sterke onderlinge wisselwerking hebben, nl. 'Ecologie' en 'Waterkwaliteit'. Bij het formuleren van streefbeelden komen duidelijk deze beide aspecten naar voren. Ook bij deze functie zijn de beleidsuitspraken naast elkaar gezet en zijn deze vervolgens tot samenhangende streefbeelden samengevat. Hierbij wordt, waar dit nodig is, verwezen naar de bronnen waaruit de beleidsuitspraken afkomstig zijn.

Met betrekking tot **waterkwaliteit** zijn de volgende beleidsuitspraken gevonden:

De water(bodem)kwaliteit en emissies voldoen aan de normen van de Vierde nota waterhuishouding en de EG-richtlijnen en vormen geen belemmering voor een gezond en duurzaam ecosysteem.

(018, 042, 044, 071, 072, 073)

KWALITEIT VAN WATER EN WATERBODEMS

- Elk water heeft de algemene milieukwaliteit bereikt (077)
- Algenbloei vormt geen bedreiging voor toerisme, recreatie en kustvisserij en de stikstofbelasting van zee en kustwateren is verder teruggebracht

(002, 044, 046, 087)

- Er is een duidelijk beleid voor het verspreiden van baggerspecie op zee, waarbij onderhoudsbaggerspecie zonder bezwaren verspreid of als grondstof gebruikt kan worden en de sanering van waterbodems is afgerond
(043, 047, 071)

EMISSIES

- Emissies worden zoveel mogelijk aan de bron bestreden en de verontreiniging van diffuse bronnen wordt verder teruggedrongen
(002, 018, 042, 045)
- Lozingen van gevaarlijke (giftige, persistente en bio-accumulerende) stoffen zijn in 2020 beëindigd
(010, 071)
- Emissies in de vorm van afval en gevaarlijke stoffen, zoals TBT (tributyltin), vanaf schepen en offshore worden teruggedrongen
(010, 011, 012, 013, 017, 032, 039, 036)
- Ketenbenadering staat centraal bij de aanpak van emissies
(010)

INCIDENTEN

- Bij incidenten worden zo mogelijk juridische stappen ondernomen en de verontreiniging opgeruimd
(035)

Bij de streefbeelden voor waterkwaliteit neemt het belang van de vereisten vanuit de kaderrichtlijn water (2000/60/EC) in de tijd toe. De uitspraken die hierin staan over de chemische en biologische waterkwaliteit en over de terugdringing van emissies zullen voor een groot deel de invulling van deze functie bepalen. Dit speelt ook al binnen de tijdshorizon van de streefbeelden (2030), aangezien de eerste rapportage al in 2004 gereed het eerste stroomgebiedbeheersplan in 2009 vastgesteld en de eerste doelen in 2015 behaald moeten zijn.

Met betrekking tot de **ecologie** zijn de volgende beleidsuitspraken gevonden:

Het gebied bezit een gezond en veerkrachtig ecosysteem, dat gekenmerkt wordt door de voor het gebied karakteristieke biodiversiteit en landschappelijk identiteit, terwijl medegebruik mogelijk is.

(040, 087, 091, 105-107, 116)

HABITAT

- Het kustgebied functioneert als kerngebied binnen de Ecologisch Hoofdstructuur met de bijbehorende bescherming
(096, 016, 019, 021, 028, 091, 108-110, 115)
- Er wordt voldaan aan de eisen vanuit de EG-vogel en habitatrichtlijn
(054, 100, 103, 104)
- Er is voldoende ruimte voor natuurlijke processen en overgangszones tussen water en land en tussen zout en zoet
(078, 087, 089, 093, 116)
- De Noordzee ontwikkelt zich op langere termijn tot een nagenoeg natuurlijk systeem
(016)

- Gradiënten, kwelstromen en verstuingen in de duinen zijn hersteld (001)
- In het duingebied Meijndel is er sprake van een adequate buffering voor de duurzame instandhouding van de ecologische hoofdstructuur (074)
- In de Voordelta kan de natuur zich ontwikkelen (095, 097)

FLORA EN FAUNA

- De biodiversiteit is gelijk gebleven of toegenomen, vispopulaties zijn gezond, langlevende soorten worden regelmatig waargenomen en vogelpopulaties zijn divers en stabiel (019, 020)
- Beperking van de risico's die introductie van gebiedsvreemde aquatische organismen met zich meebrengen is geregeld (037)

AFSTEMMINGSKADER

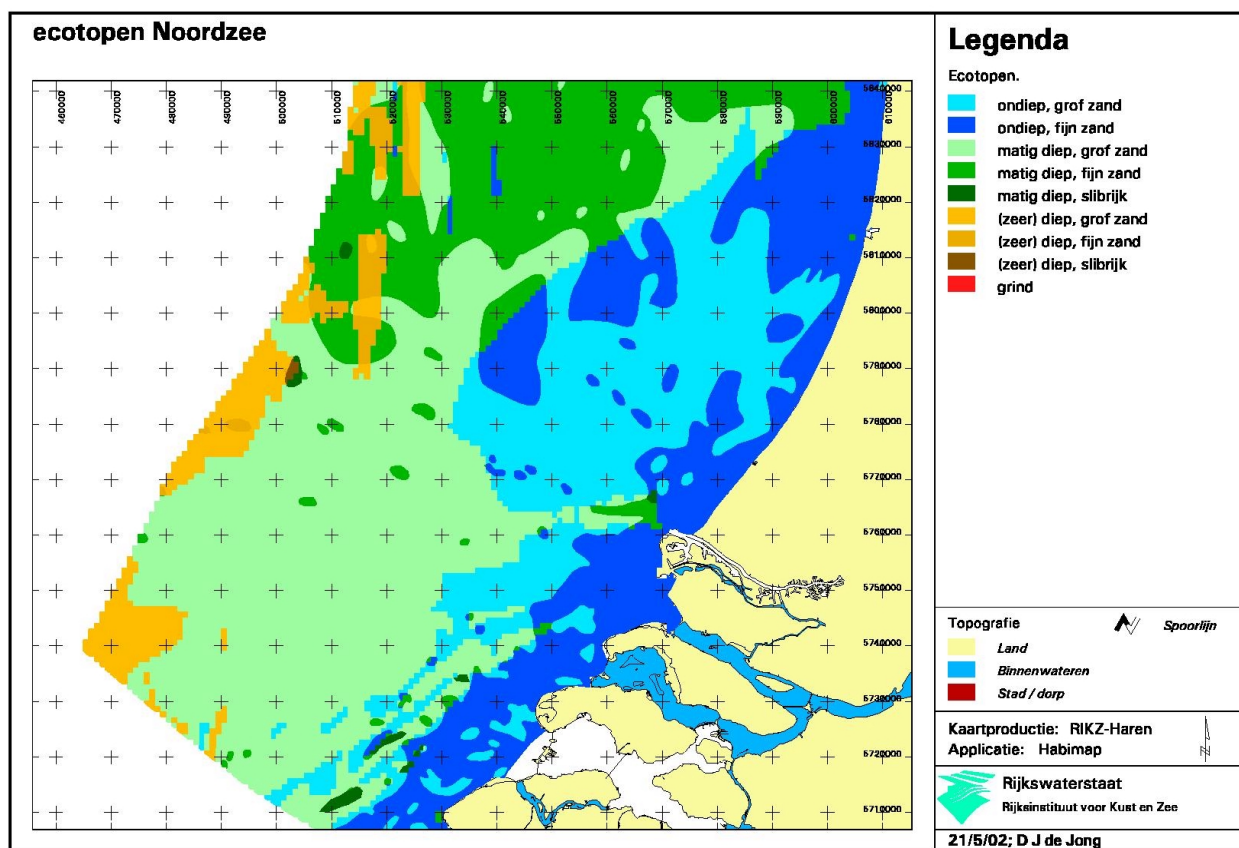
- Er is een goede afstemming tussen de natuurbelangen en de recreatie (080, 081, 082, 092, 098, 110)
- Waar het binnen de voorwaarden van het instandhouden van een duurzaam watersysteem en 'verstandig gebruik' past, zijn visserij-activiteiten en andere activiteiten toegestaan (083, 101, 117)
- De streefbeeldens voor natuur worden gedetailleerd uitgewerkt (027, 117)

In dit rapport is niet compleet aangesloten bij het gebruik van Directie Zuid-Holland om de streefbeeldens en functie-eisen met behulp van ecotopen te beschrijven. Reden hiervoor is dat de methode om ecotopen te beschrijven voor de zoute wateren nog in ontwikkeling is. Bovendien worden in de verschillende beleidsdocumenten niet of nauwelijks directe aanknopingspunten voor het gebruik van ecotopen gevonden. Een uitzondering hierop vormt de nota "Natuur voor mensen, mensen voor natuur", waarin een kwantitatief streefbeeld beschreven is, dat gebaseerd is op een soort ecotopenstelsel (zie beleidsuitspraak 112). Hieronder volgt een korte samenvatting van hetgeen in relatie tot ecotopen uit gesprekken met ecologen binnen RIKZ is gevolgd en hetgeen in een aantal rapporten is gevonden.

Voor het Nederlandse deel van het Continentaal Plat is een ecotopenkaart ontwikkeld. Deze ecotopenkaart is weergegeven in figuur 2. Voor de kustzone is deze kaart niet duidelijk onderscheidend. In het beheergebied van Zuid-Holland komen nagenoeg uitsluitend de ecotopen 'ondiep, grof zand' en 'ondiep, fijn zand' voor. De grens die hier genomen is tussen 'ondiep' en 'matig diep' ligt namelijk op 20 meter onder LLWS (laagste laag water stand), hetgeen neerkomt op 21 á 22 meter onder NAP. Voor een verdeling binnen het beheergebied van Zuid-Holland met betrekking tot diepte lijkt de volgende onderverdeling meer onderscheidend te zijn:

- van de beheergrens met directie Noordzee (-12 meter NAP) tot aan -6 meter NAP;
- van -6 meter NAP tot en de waterspiegel en
- van de waterspiegel tot de landwaartse grens van het beheergebied.

Figuur 2: Ecotopenkaart van de Noordzee

In het rapport "Streefbeeld Natuur Rijn-Maasmonding" (geschreven door Simons, H.E.J., A.J.M. Koomen en P. Jesse van het RIZA en Alterra, werkdocument 2002.024X) zijn de ecotopen-streefbeelden voor de kustzone en de Voordelta het minst uitgewerkt. De hier beschreven gebieden zijn niet noodzakelijkerwijs dezelfde als de watersysteemdelen uit de bpn-systematiek.

Tabel 1: Streefbeelden in ecotopen voor de Rijn-Maasmonding

	Kustzone		Voordelta	
Streefbeeld voor jaar:	2000	2035	2000	2035
Zandige kustzone (ha)	50629	20629	37589	37589
Ondiep zandige kustzone (ha)			2915	2915
Slibrijke kustzone (ha)	2349	2349	677	677

Bron: Simons, H.E.J., A.J.M. Koomen en P. Jesse: "Streefbeeld Natuur Rijn-Maasmonding".

Om een streefbeeld in ecotopen te kunnen vertalen, wordt vaak gebruik gemaakt van een referentiewaarde. Om een gebied te kunnen herstellen is het dus van groot belang om historische gegevens te hebben over het gebied. Een kort overzicht van de gevolgen voor ecotopen van verschillende werken in de Delta, wordt gegeven in het werkdocument "Veranderingen in estuariene ecotopen in de Delta" (geschreven door Eertman, H. R.H.M., NIOO-CEMO; NIOO Rapporten 1997-01, ISSN 1381-6519; Werkdocument RIKZ/AB-

96.803x). De gegevens hieruit over de Voordelta en het Haringvliet / Hollandsch Diep staan in tabel 2.

Tabel 2: Verandering in estuariene ecotopen in de Delta

Ecotoop	Jaar	Haringvliet	Voordelta
Slikken en platen (ha)	< 1970	3763	
	>1970	194	
Schorren (gorzen) (ha)	<1970	3157	
	>1970	0	290 (1995)
Water (ha)	<1970	9959	
	>1970	14400	
Drooggevalllen gronden (ha)	>1970	1600	
Intergetijdengebied (ha)	1964		1132
	1978	400 (>1970)	1140
	1992		1252

Bron: Eertman, H. R.H.M.: *Veranderingen in estuariene ecotopen in de Delta*, NIOO-CEMO; NIOO Rapporten 1997-01, ISSN 1381-6519; Werkdocument RIKZ/AB-96.803x

Met betrekking tot ecologie zijn de kuststroken 'Maasvlakte' en 'Zuid-Hollandse Voordelta' respectievelijk aangewezen en aangemeld voor de vogel- en habitatrichtlijn. Deze gebieden zijn hiervoor aangemeld omdat een aantal hier voorkomende soorten en/of ecotopen volgens de richtlijnen bescherming behoeft. Volgens deze richtlijnen moeten instandhoudingsplannen worden opgesteld om deze beschermde habitats en soorten te beheren. Volgens het wetsvoorstel waarmee deze EG-richtlijnen geheel onder de Natuurbeschermingswet worden geïmplementeerd, moeten de partijen die het bevoegde gezag vormen voor de verschillende onderdelen deze plannen uitvoeren.

5 Streefbeelden

In dit hoofdstuk worden de gevraagde streefbeelden gepresenteerd. De achtergrond-informatie op welke manier tot deze streefbeelden is staat in de hoofdstukken '4 Prevalentie beleidsuitspraken' en '6 Evaluatie' beschreven. In deze hoofdstukken wordt, waar nodig, een overeenkomstige indeling gehanteerd om het zoeken naar overeenkomstige zaken te vergemakkelijken. Omdat voor de drie watersysteemdelen (kustvakken) van Directie Zuid-Holland de streefbeelden apart zijn opgesteld, zijn doublures in de tekst onvermijdelijk. Het voordeel van deze aanpak echter is dat de vervolgstappen van het 'Beheerplan Nat' (functie-eis, etc.) per watersysteemdeel (kustvak) uitgeschreven kunnen worden.

De opgestelde streefbeelden staan in de kaders. Deze kaders worden voorafgegaan door een tekst waarin de belangrijkste kenmerken staan genoemd voor de betreffende functie en het gebied. Na de streefbeelden, die in de kaders zijn geformuleerd, zijn handvaten om de streefbeelden verder uit te werken of om tot functie-eisen te komen opgenomen. Reden dat deze elementen dan niet in de kaders zijn opgenomen, is dat hiervoor geen directe aanleiding in de beleidsnota's is gevonden en dat de directie zelf daarom een beslissing dient te nemen.

5.1 Kuststrook ten noorden van de Noorderdam

Het gedeelte van de kuststrook ten noorden van de Noorderdam dat in beheer van Directie Zuid-Holland is, loopt vanaf de grens met het beheergebied van Directie Noord-Holland tot de monding van de Nieuwe Waterweg (code NZ5A). Aan de kust liggen badplaatsen, duingebieden en gebieden met overheersend tuinbouw.

Aan deze kustzone zijn de volgende functies toegekend:

- waterkeren,
- transport (buitengaats geen onderdeel van transport (HTA)),
- ecologie en waterkwaliteit,
- lokale recreatievaart,
- zwemwater,
- oeverrecreatie,
- sportvisserij,
- beroepsvisserij en
- oppervlakte delfstoffenwinning.

5.1.1 Functie Waterkeren

De verantwoordelijkheden voor de functie waterkeren liggen gedeeltelijk bij het Rijk en gedeeltelijk bij de waterschappen. De waterschappen, aan wie de duinen in beheer zijn gegeven, zijn verantwoordelijk voor het instandhouden van de primaire waterkering en de toetsing vanuit de Wet op de waterkering die hierbij hoort. De Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het handhaven van de Basiskustlijn.

De kust is duurzaam veilig.

De Basiskustlijn ligt op het niveau van 1990 en de primaire waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnormen die zijn vastgelegd in de Wet op de Waterkering.

Alle veiligheidsnormen zijn gebaseerd op overstromingsrisico's in plaats van op overstromingskansen.

Structurele erosie wordt gecompenseerd.

De kust en duinen vormen een flexibele waterkering, die zich kan aanpassen aan de geleidelijke gevolgen van klimaatverandering.

Bij het handhaven van de basiskustlijn worden harde constructies zoveel mogelijk vermeden en wordt, waar mogelijk, onder water gesuppleerd.

In het hierboven beschreven streefbeeld zijn niet de zwakke schakels, zoals ze in de beleidsagenda voor de kust "Naar integraal kustzonebeleid" zijn beschreven, meegenomen. In het hier besproken kustvak zijn de kustplaatsen Noordwijk aan Zee, Katwijk en Scheveningen als zwakke schakels gedefinieerd. Wanneer hiervoor een planstudie moet worden uitgevoerd, is nog niet bekend. Voor de zwakke schakel van Hoek van Holland – Kijkduin is echter vastgesteld dat uiterlijk in 2005 de grenzen van de zwakke schakel in de streek- en bestemmingsplannen is vastgesteld. Daarnaast wordt in 2006 een integraal verbeterplan opgesteld, waarin staat op welke locatie versterking moet plaatsvinden, hoe groot de ruimtevraag is, hoe het gebied ingericht gaat worden en welke projecten en maatregelen daarvoor nodig zijn. De uitvoeringssfase hiervoor zal de periode van 2006 tot 2010 in beslag nemen. De veiligheidsnormen uit de 'Wet op de waterkering' voor het achterliggende gebied bedraagt een kans op overstroming van één keer in de 10.000 jaar. De datum waarop de overstromingsrisico's beschreven moeten zijn, is nog niet vastgesteld.

5.1.2 Functie Transport

Binnen dit gedeelte van de kust ligt de haven van Scheveningen waarvandaan en waarnaartoe scheepvaartverkeer is. Het nautisch beheer van de haven zelf, is geen verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat, maar van de gemeente Den Haag. De ligging van de haven en de bijbehorende geul heeft echter wel gevolgen voor de werkzaamheden in het beheergebied van Directie Zuid-Holland.

Aan de scheepvaart worden ook eisen gesteld ten aanzien van milieuvriendelijkheid. Deze aspecten komen aan de orde bij de functie 'waterkwaliteit en ecologie'.

De activiteiten voor de vaarwegmarkering in het beheergebied van Directie Zuid-Holland wordt door Directie Noordzee uitgevoerd.

Het scheepvaartverkeer is veilig, vlot en milieuverantwoord.

Het scheepvaartverkeer is veilig en vlot met betrekking tot de vissersschepen en ferry's die op de haven van Scheveningen varen.

Om deze vlotheid en veiligheid te bewerkstelligen worden verkeersmanagementinstrumenten, zoals betonning en bebakening, efficiënt ingezet en worden de vaarwegen op diepte en bevaarbaar gehouden.

Het beheer en onderhoud van vaarwegen en de aanleg van nieuwe werken zal mede gericht zijn op planologische bescherming van het basistoervaartnet.

Naast de hier genoemde elementen voor de functie transport, kan het mogelijk zijn dat er extra elementen toegevoegd dienen te worden ten behoeve van de recreatie. Het gaat dan met name om de doorgaande recreatievaart en de sportvisserij. Met betrekking tot de doorgaande recreatievaart is vooral het BasisToervaartNet van belang. Deze is voor een deel in de Structuurschema Groene Ruimte uitgewerkt. Dit is meegenomen in de database (zie bijlage 6).

5.1.3 Functie Ecologie en waterkwaliteit

De directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat heeft het beheer over de landreep en het eerste stuk van de zee (van +3 tot -12 m NAP). Het waterkwaliteitsbeheer voor de Noordzee, ook het stuk waarvan Zuid-Holland de beheerder is, valt onder verantwoordelijkheid van Directie Noordzee. Alleen voor de haven van Scheveningen is Directie Zuid-Holland waterkwaliteitsbeheerder. Hoewel de verantwoordelijkheden van Rijkswaterstaat op het gebied van ecologie beperkt zijn, spelen ecologische aspecten in veel projecten een grote rol. Dit komt voort uit de voortrekkersrol van RWS voor de kust en uit het feit dat ecosystemen geen bestuurlijke grenzen kennen. Dit hele stuk kust, met uitzondering van het landgedeelte bij de plaatsen Kijkduin-Scheveningen, Katwijk en Noordwijk is aangewezen als kerngebied voor de 'Ecologische Hoofdstructuur'.

Kuststrook ten Noorden van de Noorderdam functie 'waterkwaliteit'

De water(bodem)kwaliteit en emissies voldoen aan de normen van de Vierde nota waterhuishouding en de EG-richtlijnen en vormen geen belemmering voor een gezond en duurzaam ecosysteem.

Algenbloei vormt geen bedreiging voor toerisme, recreatie en kustvisserij en de stikstofbelasting van zee en kustwateren is verder teruggebracht. De aanpak van emissies gebeurt aan de hand van de ketenbenadering en wordt zoveel mogelijk bij de bron bestreden. Ook verontreiniging vanuit diffuse bronnen, waaronder de scheepvaart, zijn verder teruggedrongen. Lozingen van gevaarlijke stoffen zijn in 2020 beëindigd. Bij incidenten wordt de verontreiniging opgeruimd. De sanering van waterbodems is afgerond.

Het gebied bezit een gezond en veerkrachtig ecosysteem, dat gekenmerkt wordt door de voor het gebied karakteristieke biodiversiteit en landschappelijke identiteit, terwijl medegebruik mogelijk is.

De biodiversiteit is gelijk gebleven of toegenomen, vispopulaties zijn gezond, langlevende soorten worden regelmatig waargenomen en vogelpopulaties zijn divers en stabiel.

Aan de Nederlandse natuurbeschermingsdoelstellingen wordt voldaan.

Er is voldoende ruimte voor natuurlijke processen en de overgangszone tussen water en land in het duingebied Meijendel is hersteld.

Het zeegebied ontwikkelt zich tot een nagenoeg natuurlijk systeem en het duingebied Meijendel heeft een adequate buffering om de ecologisch hoofdstructuur duurzaam in stand te kunnen houden.

Met betrekking tot de ecologie in dit noordelijke kustvak, kan een aantal kanttekeningen gemaakt worden. De druk vanuit de toerisme op het strand (van de waterspiegel tot de beheergrens) is zo groot dat er voor strandvogels geen gelegenheid is te broeden op het strand. Vanuit de ecologie is in dit gebied het diepere watergedeelte (van –12 tot –6 meter NAP) het meest relevant. Er komt de grootste diversiteit aan macrobenthos voor en het dient als opgroei- en leefgebied van vissen. De mogelijkheid om voor dit gebied maatregelen te treffen vanuit de Rijkswaterstaat zijn echter ook niet groot. Gezien het ontgrondingen-beleid (Regionaal Ontgrondingenplan Noordzee) is het niet toegestaan hier zand te winnen, met uitzondering van het op diepte houden van de geulen. Er kan wel gekeken worden in hoeverre het element uit het streefbeeld 'waterkeren' dat betrekking heeft op het tegengaan van structurele erosie, gevolgen heeft voor dit stuk zee. In tegenstelling tot de ondiepste zee-zone (van de waterspiegel tot –6 meter NAP) is de bodemfauna in deze zone niet aangepast aan regelmatige en grote verstoring van de bodem en heeft het dus ook van suppleties meer te verduren. Bij verstoring van de bodem speelt uiteraard het vraagstuk van de relatie met de visserij, maar dit is hier buiten beschouwing gelaten.

5.2 Kuststrook Maasvlakte

De kuststrook van de Maasvlakte behelst het kustgedeelte van de Maasvlakte, inclusief de zuidkant van de Maasvlakte (NZ5B). Aan deze kustzone worden de volgende functies toegekend:

- waterkeren,
- transport (buitengaats geen onderdeel van transport),
- ecologie en waterkwaliteit,
- lokale recreatievaart,
- zwemwater,
- oeverrecreatie,
- sportvisserij,
- beroepsvisserij en
- oppervlakte delfstoffenwinning.

Een apart element bij de Maasvlakte is de 'Slufter'. Dit is een depot voor verontreinigde baggerspecie die niet in zee gestort mag worden. Voor het gebied waar de Slufter ligt, zal geen basiskustlijn vastgesteld worden.

5.2.1 Functie Waterkeren

De verantwoordelijkheden voor de functie 'waterkeren' liggen bij het Rijk. De primaire waterkering loopt over Europoort heen en ligt hier niet direct aan de zee. Ook is er voor de Maasvlakte geen Basiskustlijn vastgesteld. Wel van belang is de Ringdijk die langs de Slufter loopt, in verband met het beschermen van de zee tegen het vervuilde slib in de Slufter. Het toetsen van de waterkeringen op de Maasvlakte is niet wettelijk vastgelegd, aangezien het geen primaire waterkering betreft.

Kuststrook Maasvlakte

functie 'waterkeren'

De kust is duurzaam veilig.

Aan de veiligheidsniveaus, die voor de buitendijkse activiteiten zijn vastgesteld, wordt voldaan.

Bij het verdedigen van de kust worden harde constructies zoveel mogelijk vermeden en vinden suppleties waar mogelijk onder water plaats. Echter, de verdediging van de Maasvlakte bestaat uit een harde constructie die met zand is bekleed. Deze bekleding vormt tevens een weg die nodig is voor het onderhoud en die recreatief medegebruik mogelijk maakt. Voor het instandhouden van deze bekleding en weg vinden suppleties plaats. Bij de kuststrook Maasvlakte speelt als belangrijkste item uiteraard de discussie rond de mogelijke Tweede Maasvlakte. Deze discussie en de mogelijkheid van een Tweede Maasvlakte is hier niet behandeld, aangezien de aanleg ervan geen vastgesteld beleid is. Als hierover een besluit is gevallen, dient uiteraard het hier opgestelde streefbeeld te worden herzien. De datum waarop de overstromingsrisico's beschreven moeten zijn, is nog vastgesteld.

5.2.2 Functie Transport

De kuststrook 'Maasvlakte' omvat niet de toegang tot de haven van Rotterdam en daarom is het scheepvaartverkeer in dit gedeelte zeer beperkt. Alhoewel schepen vanuit het 'Zeerechtverdrag' recht hebben op vrije doorvaart, wordt aan de functie 'transport' in dit gedeelte geen invulling gegeven. Naar het belang van de Maasvlakte voor de doorgaande recreatievaart is hier ook te weinig onderzoek verricht om tot een streefbeeld te kunnen komen.

5.2.3 Functie Ecologie en waterkwaliteit

De directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat heeft het beheer over de landreep en het eerste stuk van de zee (van +3 tot -12 m NAP). Het waterkwaliteitsbeheer voor de Noordzee, ook het stuk waarvan Zuid-Holland de beheerder is, valt onder verantwoordelijkheid van Directie Noordzee. De Maasvlakte, exclusief de Eurogeul, is aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn en aangemeld in het kader de Habitatrichtlijn. Het valt onder het gebied waarvoor het 'Integraal Beleid Voordelta' is opgesteld, maar is niet aangewezen als kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur. Op de Maasvlakte bevindt zich een depot voor verontreinigde baggerspecie (het Slufterdepot). In het streefbeeld 'waterkeren', zie § 5.2.1, is het beschermen van de zee tegen verontreiniging uit dit depot als gevolg van overstromingen opgenomen.

De water(bodem)kwaliteit en emissies voldoen aan de normen van de Vierde nota waterhuishouding en de EG-richtlijnen en vormen geen belemmering voor een gezond en duurzaam ecosysteem.

Algenbloei vormt geen bedreiging voor toerisme, recreatie en kustvisserij en de stikstofbelasting van zee en kustwateren is verder teruggebracht. De aanpak van emissies gebeurt aan de hand van de ketenbenadering en wordt zoveel mogelijk bij de bron bestreden. Ook verontreiniging vanuit diffuse bronnen, waaronder de scheepvaart, zijn verder teruggedrongen. Lozingen van gevaarlijke stoffen zijn in 2020 beëindigd. Bij incidenten wordt de verontreiniging opgeruimd. De sanering van waterbodems is afgerond.

Het gebied bezit een gezond en veerkrachtig ecosysteem, dat gekenmerkt wordt door de voor het gebied karakteristieke biodiversiteit en landschappelijke identiteit, terwijl medegebruik mogelijk is.

De biodiversiteit is gelijk gebleven of toegenomen, vispopulaties zijn gezond, langlevende soorten worden regelmatig waargenomen en vogelpopulaties zijn divers en stabiel. Aan de Nederlandse en Europese natuurbeschermingsdoelstellingen wordt voldaan. Er is voldoende ruimte voor natuurlijke processen en overgangszones tussen water en land zijn hersteld. Het zeegebied ontwikkelt zich tot een nagenoeg natuurlijk systeem. Er is een goede afstemming tussen natuurbelangen, recreatie en visserij-activiteiten.

Met betrekking tot de noord- en westzijden van de Maasvlakte gelden dezelfde overwegingen als voor de kust ten Noorden van de Noordendam. Het gebied aan de zuid- en vooral ook aan de oostzijde van de Maasvlakte is echter vanuit ecologisch oogpunt bijzonder. Hier zijn, weliswaar op kleine schaal, platen, schorren en een groen strand te vinden. De schorren zijn niet toegankelijk voor de recreanten, waardoor deze als rust- en zooggebied door de aanwezige zeehonden gebruikt worden. Ook bijzonder is het daarnaast gelegen 'groene strand'. Dit is een strand waarop veel begroeiing plaatsvindt. Dit strand is echter niet voor het publiek afgesloten. Op een klein gebied, is hier dus een grote verscheidenheid aan habitats te vinden, hetgeen zeker in vergelijking met de kuststrook ten noorden van de Nieuwe waterweg zeer bijzonder is.

5.3 Kuststrook Zuid-Hollandse Voordelta

De kuststrook 'Zuid-Hollandse Voordelta' loopt vanaf paal 8 op Voorne tot en met de grens met het beheergebied van Directie Zeeland. Heel dit gebied valt onder het 'Integraal Beleidsplan Voordelta'.

Aan deze kustzone worden de volgende functies toegekend:

- waterkeren,
- transport (buitengaats geen onderdeel van transportas),
- ecologie en waterkwaliteit,
- lokale recreatievaart,
- zwemwater,
- oeverrecreatie,
- sportvisserij,
- beroepsvisserij en
- oppervlakte delfstoffenwinning.

5.3.1 Functie Waterkeren

De verantwoordelijkheden voor de functie waterkeren liggen gedeeltelijk bij het Rijk en gedeeltelijk bij de waterschappen. De waterschappen, aan wie de duinen in beheer zijn gegeven, zijn verantwoordelijk voor het instandhouden van de primaire waterkering en de toetsing vanuit de 'Wet op de waterkering' die hierbij hoort. Dit geldt niet voor het gedeelte van de Maasvlakte dat binnen dit gebied valt, waarvoor Rijkswaterstaat verantwoordelijk is. Daarnaast heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid voor het op peil houden van de Basiskustlijn.

Kuststrook Zuid-Hollandse Voordelta

functie 'waterkeren'

De kust is duurzaam veilig.

De Basiskustlijn ligt op het niveau van 1990 en de primaire waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnormen die zijn vastgelegd in de Wet op de Waterkering.

Alle veiligheidsnormen zijn gebaseerd op overstromingsrisico's. Structurele erosie wordt gecompenseerd.

De kust en duinen vormen een flexibele waterkering, die zich kan aanpassen aan de geleidelijke gevolgen van klimaatverandering.

Bij het verdedigen van de kust worden harde constructies zoveel mogelijk vermeden en wordt, waar mogelijk, onder water gesuppleerd.

Ook in deze kuststrook bevindt zich een van de zwakke schakels. Het betreft de kust Kwade Hoek - Flauwe Werk. Deze zwakke schakel heeft dezelfde prioriteit als Scheveningen en Katwijk gekregen (zie waterkeren ten noorden van de Noorderdam). De in de wet op de waterkering vastgestelde normen voor het land achter de Zuid-Hollandse Voordelta is de kans op één overstroming in de 4000 jaar.

5.3.2 Functie Transport

Binnen dit gedeelte van de kust ligt de haven van Stellendam waarvandaan en waarnaartoe scheepvaartverkeer is. Deze haven is met name door beroepsvissers in gebruik, die met kotterschepen naar de haven varen. De ligging van de haven en de bijbehorende geul heeft echter wel gevolgen voor de werkzaamheden in het beheergebied van Directie Zuid-Holland. Bovendien is het water aangewezen als onderdeel van het basistoervaartrecreatienet, met vooral doorgaande recreatievaart en sportvisserij. Met dit gegeven wordt in dit rapport weinig gedaan aangezien dit onder de functie 'lokale recreatievaart' valt.

Kuststrook Zuid-Hollandse Voordelta

functie 'transport'

Het scheepvaartverkeer is veilig, vlot en milieuvriendelijk.

Het scheepvaartverkeer is veilig en vlot met betrekking tot de vissersschepen die op de haven van Stellendam varen.

Om deze vlotheid en veiligheid te bewerkstelligen worden verkeersmanagementinstrumenten, zoals betonning en bebakening, efficiënt ingezet en worden de vaarwegen op diepte en bevaarbaar gehouden.

Aangezien het scheepvaartverkeer van en naar de buitenhaven van Stellendam met name uit vissersschepen bestaat, is het ook mogelijk om dit streefbeeld gedeeltelijk als streefbeeld voor de functie beroepsvisserij te definiëren. Hiervoor is in het Integraal Beleidsplan Voordelta gekozen. Daarin staat als actiepunt vermeld dat V&W de diepte van het Slijkgat (hetgeen een onderdeel van de toegang tot de haven is) op 4 meter diepte houdt. Daarnaast is als actiepunt vermeld dat de gemeente de mogelijkheid heeft het Slijkgat op maximaal 5 meter diepte te houden. Ook hier is verder geen aandacht aan de doorgaande recreatievaart geschonken.

5.3.3 Functie Ecologie en waterkwaliteit

De directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat heeft het beheer over de landreep en het eerste stuk van de zee (van -12 NAP tot +3 NAP). Het waterkwaliteitsbeheer voor de Noordzee, ook het stuk waarvan Zuid-Holland de beheerder is, valt onder verantwoordelijkheid van Directie Noordzee. Hoewel de verantwoordelijkheden van Rijkswaterstaat op het gebied van ecologie beperkt zijn, spelen ecologische aspecten in veel projecten een grote rol. Dit komt voort uit de voortrekkersrol van RWS voor de kust en uit het feit dat ecosystemen geen bestuurlijke grenzen kennen. De voortrekkersrol blijkt uit het feit dat Rijkswaterstaat vergunningen verleent voor het handhaven van de 'Wet Verontreiniging Oppervlaktewater', 'Wet Verontreiniging Zeewater', 'Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken' en de 'Ontgrondingen Wet'.

Dit gebied is aangewezen als speciale beschermingszone aangewezen vanuit de 'vogelrichtlijn' en aangemeld vanuit de 'habitatrichtlijn'. De kuststrook Zuid-Hollandse Voordelta valt onder het gebied waarvoor het 'Integraal Beleid Voordelta' is opgesteld en is aangewezen als kerngebied van de 'Ecologische Hoofdstructuur'.

De water(bodem)kwaliteit en emissies voldoen aan de normen van de Vierde nota waterhuishouding en de EG-richtlijnen en vormen geen belemmering voor een gezond en duurzaam ecosysteem.

Algenbloei vormt geen bedreiging voor toerisme, recreatie en kustvisserij en de stikstofbelasting van zee en kustwateren is verder teruggebracht.
De aanpak van emissies gebeurt aan de hand van de ketenbenadering en wordt zoveel mogelijk bij de bron bestreden.
Ook verontreiniging vanuit diffuse bronnen, waaronder de scheepvaart, zijn verder teruggedrongen.
Lozingen van gevaarlijke stoffen zijn in 2020 beëindigd.
Bij incidenten wordt de verontreiniging opgeruimd.
De sanering van waterbodems is afgerond.

Het gebied bezit een gezond en veerkrachtig ecosysteem, dat gekenmerkt wordt door de voor het gebied karakteristieke biodiversiteit en landschappelijke identiteit, terwijl medegebruik mogelijk is.

De biodiversiteit is gelijk gebleven of toegenomen, vispopulaties zijn gezond, langlevende soorten worden regelmatig waargenomen en vogelpopulaties zijn divers en stabiel.
Aan de Nederlandse en Europese natuurbeschermingsdoelstellingen wordt voldaan.
Natuurlijke processen vinden zoveel mogelijk plaats.
Het Rijn-Maas-estuarium met de daarbij behorende processen, zoals de zoet-zout overgangen, soorten en habitats is hersteld.
Zalmachtigen kunnen vrijelijk migreren tussen de Noordzee en het rivierengebied, doordat in 2005 de Haringvlietsluizen op een kier staan.
Het zeegebied en de Voordelta in het bijzonder ontwikkelt zich tot een nagenoeg natuurlijk systeem.
Er is een goede afstemming tussen natuurbelangen, recreatie en visserij-activiteiten.

Bijzonder in de Voordelta is de aanwezigheid van een hoge dynamiek. Deze dynamiek zorgt ervoor dat er een aantal bijzondere habitats in de Zuid-Hollandse Voordelta voorkomen. Dit geldt met name voor de bijzondere kwelders en vegetatie van de Kwade Hoek en de duinen en Schapenvallei op Voorne. Een belangrijke ontwikkeling in het kader van ecologie voor dit gebied is het plan om de Haringvlietsluizen op een kier te zetten.

6 Evaluatie

In dit hoofdstuk worden de streefbeelden geëvalueerd aan de hand van de gesprekken met de dienstkringen en de discussie van het concept-rapport. Dit vindt respectievelijk plaats in de paragrafen 6.1 en 6.2. Vervolgens wordt in paragraaf 6.3 inhoudelijk geëvalueerd op basis van vergelijking met de streefbeelden.

6.1 Relatie van streefbeelden met de werkzaamheden

De streefbeelden, die uit het beleid zijn gedestilleerd, worden geconfronteerd met de werkzaamheden die door Directie Zuid-Holland worden uitgevoerd. Uit de gesprekken met de Dienstkringen AVH en AVN zijn de werkzaamheden, die in de bijlagen zijn opgenomen, naar voren gekomen. Hieronder worden voorgestelde streefbeelden uit hoofdstuk vijf per onderwerp vergeleken met deze werkzaamheden. Een set streefbeelden voldoet als alle werkzaamheden logischerwijs te koppelen zijn aan de set streefbeelden of als geconcludeerd wordt dat de werkzaamheden niet tot het takenpakket van Rijkswaterstaat behoren.

Op het gebied van **waterkeren** bestaan de werkzaamheden uit het opdracht geven voor het uitvoeren van suppleties, het incidenteel schouwen van de kustafslag, het geven van voorlichting en overleggen met Rijk c.q. waterschappen c.q. gemeenten over de beheersafspraken. Deze maatregelen kunnen duidelijk uit de voorgestelde streefbeelden volgen. Of het planten van helm (wel waar dit nodig is voor het tegengaan van structurele erosie) en het onderhouden en zetten van rijshout onder de streefbeelden past, is maar zeer de vraag. In het gesprek met de Dienstkring Nieuwe Waterweg was dit al onderwerp van discussie. Over het geheel genomen komen de voorgestelde streefbeelden deze confrontatie goed door.

Werkzaamheden voor de functie **transport** zijn het uitvoeren van ladingen, nagaan of de vaargeul voor de haven van Stellendam voldoende nautische diepte heeft, overleg voeren met Directie Noordzee over de betonningen in het beheergebied en het geven van voorlichting. Deze maatregelen zijn een logisch gevolg van de streefbeelden die hier zijn voorgesteld en doorstaan dus deze toets.

Werkzaamheden die worden uitgevoerd ten behoeve van de **waterkwaliteit** zijn het incidenteel schouwen op vervuiling (eenmaal per maand), taken vanuit het bevoegd gezag in het kader van de 'Wet verontreiniging oppervlaktewateren', het opruimen van verontreinigingen die zowel groter zijn dan 5 m³ als afkomstig van de zee en het verlenen van vergunningen en het monitoren van de haven van Scheveningen. Calamiteiten worden directie-breed aangepakt. Deze maatregelen kunnen goed onderbouwd worden vanuit de hier geformuleerde streefbeelden en dus voldoen de streefbeelden in dit opzicht.

Wat betreft werkzaamheden ten behoeve van de **ecologie** zijn het bevorderen van de vis-migratie (met vraagteken) en het tellen van zeehonden en vogels op

de Maasvlakte genoemd. Het tellen van de zeehonden gebeurt naar aanleiding van een vraag van 'Ecomare', het tellen van de zeevogels vanuit de vraag naar de 'evaluatie van het slufteerdepot'. Daarnaast zijn deze activiteiten gegrond in het Integraal Beheersplan Voordelta (IBV), aangezien ze niet tot de taken van Rijkswaterstaat behoren. Het bevorderen van de vis-migratie doelt op het herstel van zout-zoet gradiënten, hetgeen in de beleidsuitspraken expliciet staat vermeld. De streefbeelden doorstaan aldus deze toets.

6.2 Overzicht werkzaamheden per watersysteemdeel

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de werkzaamheden per watersysteemdeel, voor de drie kustvakken.

Functie 'Waterkeren'		Noord
i	het uitvoeren van suppleties	
ii	het incidenteel schouwen van de afslag	
iii	het geven van voorlichting en overleggen met Rijk c.q. waterschappen c.q. gemeenten over de beheersafspraken	
Functie 'Transport'		Noord
geen werkzaamheden		
Functie 'Waterkwaliteit'		Noord
i	het incidenteel schouwen op vervuiling (eenmaal per maand)	
ii	het opruimen van olie en chemicaliën waarvan het volume groter is dan 5 m ³ en die afkomstig zijn uit zee	
iii	het verlenen van vergunningen en handhaven WVO in de haven van Scheveningen	
iv	het monitoren van de haven van Scheveningen	
v	calamiteiten worden directie-breed aangepakt	
Functie 'Ecologie'		Noord
geen werkzaamheden		

Functie 'Waterkeren'**Maasvlakte**

- i het uitvoeren van suppleties
- ii het incidenteel schouwen van de afslag
- iii het geven van voorlichting en overleggen met Rijk c.q. waterschappen c.q. gemeenten over de beheersafspraken

Functie 'Transport'**Maasvlakte**

geen werkzaamheden

Functie 'Waterkwaliteit'**Maasvlakte**

- i het incidenteel schouwen op vervuiling (eenmaal per maand)
- ii het opruimen van olie en chemicaliën waarvan het volume groter is dan 5 m³ en die afkomstig zijn uit zee
- v calamiteiten worden directie-breed aangepakt

Functie 'Ecologie'**Maasvlakte**

- ii het tellen van zeehonden (voor Ecomare) en vogels in de Slufter
-

Functie 'Waterkeren'**Voordelta**

- i het uitvoeren van suppleties
- ii het incidenteel schouwen van de afslag
- iii het geven van voorlichting en overleggen met Rijk c.q. waterschappen c.q. gemeenten over de beheersafspraken

Functie 'Transport'**Voordelta**

- i het uitvoeren van ladingen
- ii nagaan of de vaargeul voor de haven van Stellendam voldoende nautische diepte heeft. De dienstkring laat de baggerwerkzaamheden uitvoeren waarbij de kosten voor de 'overdiepte', nl. van 4 m tot 5,5 m voor rekening van de Gemeente Stellendam zijn.
- iii overleg voeren met Directie Noordzee over de betonningen en bebakening in het beheersgebied
- iv het geven van voorlichting aan gebruikers in samenwerking met Directie Noordzee

Functie 'Waterkwaliteit'**Voordelta**

- i het incidenteel schouwen op vervuiling (eenmaal per maand)
- ii het opruimen van verontreinigingen die zowel groter zijn dan 5 m³ als afkomstig van de zee
- v calamiteiten worden directie-breed aangepakt

Functie 'Ecologie'**Voordelta**

- i het herstel van zout-zoet gradiënten (o.a. ter bevordering van de vis-migratie)
 - ii het tellen van zeehonden en vogels op de Voordelta
-

6.3 Vergelijking met streefbeelden van de grenzende watersysteemdelen

De watersysteemdelen waarvoor in dit rapport streefbeelden worden voorgesteld, staan in open verbinding met watersysteemdelen die in beheer zijn bij andere directies. Derhalve zouden de verschillende streefbeelden op elkaar moeten aansluiten en elkaar in ieder geval niet tegenspreken. Om dit na te gaan, zijn de streefbeelden voor de kustvakken van Noord-Holland en Zeeland en de streefbeelden van directie Noordzee vergeleken met de in dit rapport voorgestelde streefbeelden. Hiervoor zijn de concepten van de 'hernieuwde' "Regionale Beheerplannen" van de directies Noordzee en Zeeland en het "Regionaal Beheerplan Nat 2001-2004" van directie Noord-Holland gebruikt.

Met betrekking tot de **begrenzing** van de beheergebieden is op te merken dat deze in het algemeen niet duidelijk omschreven zijn in de "Regionale Beheerplannen Nat". In het BPN van Noord-Holland staat de grens beschreven als: tot strandpaal 71,5 (provinciegrens Noord-Holland en Zuid-Holland). In de concepten van Zeeland en Noordzee worden de grenzen niet expliciet aangegeven. In het concept van directie Noordzee staat wel dat aan de landzijde het plangebied van de directie grenst aan de kustdirecties van Rijkswaterstaat (Noord Nederland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland). Uit de tekst (en het plaatje in het plan van Noord-Holland) lijken de gebieden echter wel goed op elkaar aan te sluiten. Opvallend is dat directie Noord-Holland ervoor gekozen heeft om voor de verschillende watersysteemdelen, die aan de kust liggen, een gezamenlijk streefbeeld te formuleren.

Met betrekking tot de functie **waterkeren** bevatten de streefbeelden van de directies Noord-Holland en Zeeland beide de elementen handhaven van de kustlijn (basiskustlijn) en dynamisch handhaven. In het streefbeeld van directie Zeeland wordt het dynamisch handhaven als zodanig genoemd. Bij directie Noord-Holland staat het in bewoordingen als het zo min mogelijk beperken van de natuurlijke processen en het behouden van een maximale natuurlijke veerkracht. Een extra punt bij directie Zeeland is dat de veiligheid van de waterkeringen niet nadelig beïnvloed wordt door activiteiten op zee. In het conceptplan van directie Noordzee is voor waterkeren op dit moment nog geen streefbeeld opgenomen. Het in dit rapport naar voren gebrachte streefbeeld om zoveel mogelijk onder water te suppleren, is niet teruggevonden. Wel spreekt directie Noord-Holland in de begeleidende tekst over het tegengaan van de zandverliezen op dieper water en heeft directie Zeeland het aanvullen van verliezen op de onderwateroever in de functie-eisen opgenomen. In de functie-eisen opgesteld door directie Zeeland komen een aantal extra zaken aan de orde, zoals de beschrijvingen van de waterkeringen in legger, reserveringen van de locaties voor winning van suppletiezand en activiteiten in het kader van beleidsvoorbereiding. In beide plannen wordt bij de functie-eisen ruimtereservering en de relatie met bebouwing behandeld.

Bij de behandeling van de functie **transport** lopen de verschillende plannen verder uiteen. Directie Noord-Holland beperkt zich hiermee enkel tot de haven van IJmuiden. Ook de recreatievaart (en de scheepvaart vanwege beroepsvisserij) wordt alleen voor de buitenhaven van IJmuiden behandeld. De belangrijkste begrippen waarin transport is uitgewerkt zijn: een goede / betere bereikbaarheid op een efficiënte, veilige en duurzame wijze. Ook het inzamelen van scheepsafval en inzet van verkeersmanagementzaken worden behandeld. In het concept van Zeeland is veel aandacht voor de functie scheepvaart. Hier is het onderverdeeld in de kopjes:

- Vlotte doorstroming en afwikkeling van het scheepvaartverkeer;
- Veiligheidsniveau;
- Verkeersmanagement, informatievoorziening en telematica;
- Vaarwegmarkering;
- Hydrografie;
- Calamiteitenbestrijding en Hulpverlening en
- Voorlichting.

Vanzelfsprekend brengt deze uitgebreide behandeling met zich mee dat in het plan van directie Zeeland meer elementen meegenomen worden dan in de overige plannen. Opvallend is dat bij zowel veiligheid als calamiteitenbestrijding het tegengaan van vervuiling als gevolg van ongelukken behandeld worden. Recreatievaart wordt in het plan van Zeeland ook uitdrukkelijk behandeld. In het concept plan van directie Noordzee zijn nog geen streefbeelden voor de functie transport opgenomen. Bij de functie transport lijken regionale verschillen tot grote verschillen in de Regionale Beheerplannen te leiden.

Met betrekking tot de functie **waterkwaliteit en ecologie** zijn de verschillen tussen de verschillende plannen ook aanzienlijk. In het concept van directie Zeeland wordt de functie niet behandeld, maar staat bij recreatie wel dat de waterkwaliteit aan de zwemwaterkwaliteitseisen uit de Vierde Nota Waterhuishouding moet voldoen. Het beheerplan van Directie Noord-Holland spitst zich toe op de waterkwaliteitseisen voor de buitenhaven van IJmuiden, waaraan in 2006 voldaan moet worden. In het conceptplan van directie Noordzee is dit echter redelijk uitgebreid beschreven. Het streefbeeld bevat elementen van:

- Voorkomen van soorten;
- Stabiliteit en diversiteit van het ecosysteem;
- Samengaan met menselijke activiteiten;
- Verontreiniging en
- Eutrofiëringsverschijnselen.

Daarnaast lijken ook toerisme, visserij en vrije horizon en rust meegenomen te worden. Uit het concept is dit nog niet helemaal terug te halen.

In vergelijking met de hier voorgestelde streefbeelden is vooral het ontbreken van verwijzingen in de streefbeelden naar de vogel- en habitatrichtlijn en Kaderrichtlijn water opvallend. Verder is de geringe aandacht in de plannen van Noord-Holland en Zeeland te verklaren doordat de aandacht voor natuurlijke processen is meegenomen in de streefbeelden voor de waterkeren.

In vergelijking met de aangrenzende directies, lijken de hier voorgestelde streefbeelden uitgebreider te zijn. Alleen met betrekking tot de functie transport is het plan van directie Zeeland veel uitvoeriger en tegelijkertijd gedetailleerder. Bij de functie waterkeren in de plannen worden de belangrijkste elementen wel teruggevonden, maar verschilt met name de formulering en de uitgebreidheid van de streefbeelden. Bij het opstellen van de streefbeelden voor de scheepvaart lijken de hoeveelheden 'kleine scheepvaart' en het al dan niet aanwezig zijn van havens een grote rol te spelen. De verschillen bij de functie waterkwaliteit en ecologie zijn echter zeer groot. Hoewel verschillen tussen de kustdirecties en directie Noordzee voor de hand liggen, is een verschil tussen de directies Noord- en Zuid-Holland en Zeeland minder logisch. Op dit punt is verdere afstemming tussen de directies aan te raden.

7 Discussie en conclusie

De vraag van directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat aan het RIKZ om streefbeelden te formuleren voor het kustgedeelte van haar beheergebied ligt ten grondslag aan deze studie. De streefbeelden hebben betrekking op de functies waterkeren, transport en ecologie & waterkwaliteit. Het opstellen van functie-eisen is niet in de vraag inbegrepen en valt daarmee ook buiten de scope van deze studie. Waar dit voor de hand ligt, worden aanknopingspunten voor functie-eisen wel gegeven, om zodoende de aansluiting op het vervolg in de BPN-systematiek te vergemakkelijken.

Om tot de streefbeelden te komen is een vijftiental beleidsdocumenten doorzocht op beleidsuitspraken. De beleidsuitspraken, die betrekking hebben op de onderzochte functies en gebied, zijn in de database van bijlage 6 gezet. Hieruit is, via de methode die in hoofdstuk 4 wordt behandeld, gekomen tot de streefbeelden zoals ze in de kaders van hoofdstuk 5 staan vermeld. Elementen voor streefbeelden die niet direct terug te leiden zijn naar deze beleidsuitspraken, zijn niet in de streefbeelden zelf opgenomen. Omdat deze toch van belang zijn, staan ze onder de kaders van de streefbeelden vermeld. Het is aan directie Zuid-Holland en niet aan een adviseur om te beslissen of deze elementen meegenomen dienen te worden in de uiteindelijke streefbeelden. Aangezien de streefbeelden in de BPN-systematiek gelden voor het jaar 2030 en in de doorlopen beleidsdocumenten veelal jaartallen ontbreken, moet er bij de verschillende elementen jaartallen toegevoegd worden. Aangezien dit direct aansluit bij de bevoegdheid van de beleidsmaker, en gedelegeerd aan de beheerder, ligt het voor de hand dat directie Zuid-Holland dit doet.

Bij het uitvoeren van de studie is de opdeling van het Zuid-Hollandse kuststelsel in drie delen gehanteerd. Deze opdeling is afkomstig uit het Beheerplan Rijkswateren 2001-2004. Niet voor alle functies blijkt deze opdeling onderscheidend te zijn. Vandaar is er ook een grote overlap tussen de geformuleerde streefbeelden voor dezelfde functie in de verschillende deelgebieden. De werkzaamheden voor het gehele kustgebied worden hoofdzakelijk door de twee dienstkringen Nieuwe Waterweg en Haringvliet uitgevoerd. Uit de bijeenkomsten met de dienstkringen is gebleken dat de verschillen in werkzaamheden tussen de verschillende gebieden en dienstkringen gering zijn. Vanwege de geringe verscheidenheid is het wellicht mogelijk om de streefbeelden en ook de functie-eisen op termijn te aggregeren.

Aanbevelingen

Tijdens deze studie werd duidelijk dat met name de functie recreatie sterk bepalend is voor de werkzaamheden aan de kust. Het verdient dan ook aanbeveling om een goed streefbeeld voor deze functie te formuleren. De overlap hiervan met vooral de streefbeelden transport (doorgaande recreatievaart) en ecologie & waterkwaliteit is groot.

In deze studie is op strategische momenten overleg gevoerd met de betrokken dienstkringen. De hier gevolgde methode om bij het opstellen van de streefbeelden de dienstkringen in grote mate te betrekken is goed bevallen. Het is daarom aan te raden ook bij het formuleren van streefbeelden voor andere functies dit voort te zetten.

Bij het beschrijven van het streefbeeld voor recreatie verdient het wel aanbeveling om aandacht te besteden aan de doorgaande recreatievaart, aangezien het Haringvliet in de Structuurschema "Groene Ruimte" expliciet als kerngebied voor de recreatievaart wordt benoemd.

8 Literatuurlijst

1979	Vogelrichtlijn (79/404/EEG) Europese Gemeenschap
1982	United Nations Convention on the Law of the Sea Verenigde Naties
1992	Habitatrichtlijn (92/34/EEG) Europese Gemeenschap
1993	Integraal Beleidsplan Voordelta. Vorm in Verandering. Ministerie van Verkeer en waterstaat Vastgesteld door het Bestuurlijk Overleg Voordelta op 3 mei 1993
1993	Stuatuurschema Groene Ruimte – Het landelijk gebied de moeite waard, deel 3. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
1998	Vierde Nota waterhuishouding. Waterkader Ministerie van Verkeer en Waterstaat Regeringsbeslissing
1999	Beheersvisie Noordzee 2010. Bron van leven, rust en ruimte, motor van economische activiteiten Ministerie van Verkeer en Waterstaat; Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij; Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu; Ministerie van Economische zaken
2000	Kaderrichtlijn water (2000/60/EC) Europese Unie
2000	Natuur voor mensen, mensen voor natuur; Nota natuur, bos en landschap in de 21^e eeuw Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Ministerie van Buitenlandse Zaken
2000	3^e Kustnota. Traditie, Trends en Toekomst Ministerie van Verkeer en Waterstaat
2000	Anders omgaan met water. Waterbeleid in de 21^e eeuw
2001	Van A naar Beter. Nationaal Verkeers- en Vervoersplan 2001 - 2020 Ministerie van Verkeer en Waterstaat
2001	Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening 2000/2020. Ruimte maken, ruimte delen. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
2001	Met de natuur in zee. Rapportage project "Ecosysteendoelen Noordzee", kennisfase. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
2001	Beheersplan voor de rijkswateren. Programma voor het beheer in de periode 2001 - 2004. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Hoofdkantoor

9 Bijlagen

Bijlage 1

De tien stappen uit het 'Beheerplan Nat'

Stap	Tienstappenplan
1	Verdeel het watersysteemdeel in watersysteemdelen met homogene functies.
2	Verdeel het watersysteemdeel in homogene beheerobjecten.
3	Bepaal vanuit een integrale benadering van alle functies het streefbeeld per functie.
4	Bepaal per beheerobject de functie-eisen.
5	Vergelijk de huidige situatie met het streefbeeld en bepaal de benodigde maatregelen om de streefbeelden te bereiken, en definieer mijlpalen op het traject er naar toe.
6	Maak een systeemanalyse van het beheerobject en bepaal per functie de kritieke onderdelen.
7	Bepaal het interventieniveau van de kritieke onderdelen.
8	Ga op bedrijfseconomische overwegingen na wat de invloed is van 'vast onderhoud' op de levensduur van de kritieke onderdelen.
9	Formuleer de inspectie- onderhoudsstrategie voor de onderdelen van het object.
10	Formuleer het onderhouds- en inspectieplan voor het object (inclusief interventie jaren).

Bijlage 2

Bijeenkomst met dienstkring Haringvliet op 11 februari 2002

Deelnemers

Thomas Arts
Anco van de Heuvel
Henk van de Heuvel
Lienes Hoek
Karien Luursema
Piet Voogt
Geert Koskamp
Sandeh

Afschrift aan

René Boeters

Verslag van

Bijeenkomst BPN-streefbeelden kust met
AVH **Haringvliet**

Opgemaakt door

Geert Koskamp

Datum bespreking

11 februari 2002

Nummer

-

Doorkiesnummer

070 3114341

Bijlage(n)

1

Sandeh vertelt in het kort waarom deze bijeenkomst gehouden wordt en welke vraag bij het RIKZ door Directie Zuid-Holland is neergelegd. De vraag aan het RIKZ is om BPN-streefbeelden voor het kustgedeelte, dat in beheer is bij DZH, voor de functies Waterkeren, Transport en Ecologie & Waterkwaliteit te formuleren. RIKZ heeft dit opgepakt door te inventariseren wat er in de verschillende beleidsnota's geformuleerd is over deze functies in dit gebied. Daarnaast probeert RIKZ in een gesprek met de betrokken dienstkringen duidelijk te krijgen welke werkzaamheden uitgevoerd worden. Vrijdag 15 februari zal een soortgelijk gesprek bij de Dienstkring Nieuwe Waterweg plaatsvinden. Op **13 maart** van **9.30** tot uiterlijk **13.00 uur** zal er een presentatie van het concept worden gehouden in het gebouw van AVH, waarvoor de deelnemers aan de beide gesprekken uitgenodigd zijn.

De bijeenkomst is verlopen aan de hand van een aantal vragen die het RIKZ heeft voorbereid. De antwoorden op deze vragen zijn op flip-overvellen opgeschreven. De teksten die op deze vellen zijn gezet, zijn in bijlage 1 te vinden. Hierbij is soms een iets andere tekst gebruikt om toch duidelijk te houden waar het in de bijgaande discussie over ging. Veel discussie ging over de verantwoordelijkheden van RWS en de Dienstkring in het bijzonder. Afgesproken is dat Anco van de Heuvel zou uitzoeken welke verantwoordelijkheden wel en welke niet zijn overgedragen.

De resultaten van deze bijeenkomst worden in het concept dat op 13 maart wordt besproken zoveel mogelijk meegenomen. De werkzaamheden zelf zullen uiteraard niet in streefbeelden komen te staan, maar er wordt wel gekeken of uit de set van streefbeelden voor de kust de werkzaamheden als maatregelen kunnen volgen.

Met vriendelijke groet,

Geert Koskamp

Bijlage 2b: Uitwerking van de flip-over vellen

1. Wat doet u met streefbeelden?

- Voor rivieren en kunstwerken liggen er al streefbeelden.
- De rest van de stappen (inclusief verbetermaatregelen) uit het 10-stappenplan wordt eraan getoetst.
- Het Waterschap Brielse Dijkkring is beheerder van de waterkering.
- Er is een afspraak met de gemeente over de diepte van de toegangseul naar de haven.
- Er is onduidelijkheid over de verantwoordelijkheden.
- De toets op de waterkering wordt door de beheerder gedaan.

Ook kwamen hierbij al een aantal werkzaamheden naar voren, namelijk de kustsuppleties (1 x per 5 jaar geld vanuit BPN) en het inspecteren van het strand op vervuiling (>5 m³) en incidenteel op afslag.

2. Welk streefbeeld mag volgens u per se niet ontbreken?

- Veiligheid (waterkering); Haringvlietluizen zijn bij het binnendeel getrokken, wel de dam en buitenhaven horen bij de kust.
- Visserij, vanwege de havens. Er is het plan om zowel de binnen- als de buitenhaven over te dragen aan de gemeente. Op het moment ligt er nog wel een streefbeeld met betrekking tot de toegang tot de havens.

3. Welke informatie verwacht u in het eind-rapport 'streefbeelden' gelet op het BPN?

- Welke streefbeelden er zijn en wat de dienstkring ermee moet (valt het onder onze verantwoordelijkheid?).

De discussie spitste zich vervolgens toe op de streefbeelden rond de vaargeul naar de buitenhaven. Hierover is een afspraak met de gemeente die een nautische diepte van 4,5 meter wil, terwijl vanuit RWS de functie-eis van 4 meter nautische diepte geldt. Om de geul op een nautische diepte van 4,5 meter te kunnen houden is aan de gemeente een Wbr-vergunning afgegeven.

4. Hoe ziet u de koppeling tussen de vage streefbeelden en de meer concrete functie-eisen?

- Streefbeeld volgt uit het beleid. De functie-eisen veranderen als het beleid daarom vraagt.
- Overleg van RWS-Dienstkring met de waterschappen dient hierin een plaats te krijgen.
- De streefbeelden moeten niet alleen landelijk maar ook voor RWS-DZH relevant zijn.

5. Wat verwacht u van de presentatie?

- Gebruik de structuur van het huidige 'binnen-' BPN.
- Tekst voor de discussie opsturen
- Samen met AVN
- Een dagdeel (afgesproken wordt 13 maart van 9.30 uur tot uiterlijk 13.00 uur in Stellendam).

6. Waar bestaan uw praktische werkzaamheden uit en waarom voert u deze uit?

- Incidenteel schouwen (ca. 1x per maand) om te toetsen op afslag en vervuiling (hoort met name het toetsen op afslag tot de verantwoordelijkheid van RWS?)
- Bevoegd gezag WVO, maar er worden geen vergunningen verleend
- Lodingen (4x per jaar) om de diepte van de vaargeul te monitoren en te kijken of deze verlegd moet worden.

- Betonningen (1x per jaar), overleg met Directie Noordzee over de betonningen in het beheergebied (hoort dit tot de verantwoordelijkheid?), dit ligt allemaal bij AVS.
- Het opruimen van verontreinigingen die groter zijn dan 5 m³ en van zee komen.
- Calamiteiten is in de praktijk en in BPN op DZH-niveau geregeld.
- Suppleties vanuit waterkeren-oogpunt
- Bevorderen van vismigratie (hoort dit tot de verantwoordelijkheid?)

Bijlage 3

Bijeenkomst met dienstkring Nieuwe Waterweg op 15 februari 2002

Deelnemers	Afschrift aan
Ton Beckers	Jan Dragt
Louis Bonnier	Siem Mostert
Theo Gorissen	Sandeh
Karien Luursema	René Boeters
Geert Koskamp	

Verslag van	Nummer
Bespreking BPN-streefbeelden kust bij AVN Nieuwe Waterweg	-
Opgemaakt door	Doorkiesnummer
Geert Koskamp	070 3114341
Datum bespreking	Bijlage(n)
15 februari 2002	1

Karien vertelt in het kort waarom deze bijeenkomst gehouden wordt en welke vraag Directie Zuid-Holland bij het RIKZ heeft neergelegd. De vraag aan het RIKZ is om BPN-streefbeelden voor het kustgedeelte, dat in beheer is bij DZH, voor de functies Waterkeren, Transport en Ecologie & Waterkwaliteit te formuleren. RIKZ heeft dit opgepakt door te inventariseren wat er in de verschillende beleidsnota's geformuleerd is over deze functies in dit gebied. Daarnaast probeert RIKZ in een gesprek met de betrokken dienstkringen duidelijk te krijgen welke werkzaamheden uitgevoerd worden. Maandag 11 februari is een dergelijk gesprek bij de Dienstkring Haringvliet geweest en nu is deze bij de Dienstkring Nieuwe Waterweg. Op **13 maart** van **9.30** tot uiterlijk **13.00 uur** zal er een presentatie van en discussie over het concept worden gehouden in het gebouw van AVH, waarvoor de aanwezigen bij de beide gesprekken uitgenodigd zijn.

De bijeenkomst is verlopen aan de hand van een aantal vragen die het RIKZ heeft voorbereid. De antwoorden op deze vragen zijn op flip-overvellen opgeschreven. De teksten die op deze vellen zijn gezet, zijn in bijlage 1 te vinden. Hierbij is soms een iets andere tekst gebruikt om toch duidelijk te houden waar het ook in de bijgaande discussie over ging.

De resultaten van deze bijeenkomst worden in het concept dat op 13 maart wordt gepresenteerd en ter discussie staat zoveel mogelijk meegenomen. De werkzaamheden zelf zullen uiteraard niet in streefbeelden komen te staan, maar er wordt wel gekeken of uit de set van streefbeelden voor de kust de werkzaamheden als maatregelen kunnen volgen.

Met vriendelijke groet,

Geert Koskamp

Bijlage 3b: Uitwerking van de flip-over vellen.

1. Wat doet u met streefbeelden?

- doel
- vertalen naar functie-eisen (door Centraal Apparaat)
- met streefbeelden wordt alleen aan de slag gegaan als ze te begrijpen zijn
- doelen moeten haalbaar en toetsbaar (geschikt voor evaluatie) zijn
- streefbeelden moeten kort zijn
- duidelijke opdeling in verantwoordelijkheden
- de streefbeelden worden gebruikt bij het invullen van TISBO etc., voor de rest wordt gebruik gemaakt van de functie-eisen

(Verder is gezegd dat de dienstkringen met de eerste stappen van BPN bezig zijn geweest, met name stap 2, vanwege de indeling bij de riviervakken.)

2. Welk streefbeeld mag per se niet ontbreken?

- Recreatie, omdat het lastig en daarom helder moet zijn
- Veiligheid/waterkeren, omdat het erg belangrijk is

(Verder is overig buitendijks genoemd aangezien deze belangrijk was bij de oevers aan de Nieuwe Waterweg. Reactie hierop was dat ernaar gestreefd moet worden deze categorie te vermijden.)

3. Welke informatie verwacht u in de streefbeelden?

- Duidelijk
- Toetsbaar
- **Bereikbaar**

Deze vraag is meer beantwoord op de manier van; aan welke eisen moeten de streefbeelden voorstaan?

4. Wat verwacht u van de presentatie?

- Een helder verhaal, waarbij de termen die bij vraag 3 genoemd zijn als toetscriteria voor de streefbeelden dienen te gelden.
- De achtergrond waarom de streefbeelden zo zijn geformuleerd dient apart opgenomen te worden.

5. Hoe ziet u de koppeling tussen vage streefbeelden en de meer concrete functie-eisen?

- Deze koppeling kan eigenlijk niet bestaan, want het betekent dat of de streefbeelden of de functie-eisen niet deugen.
- Streefbeelden mogen niet te vaag zijn (bijvoorbeeld: een streefbeeld als 'levende zee' is geen streefbeeld, maar een beleidswens)
- Streefbeelden moeten zo duidelijk zijn dat er geen discussie meer over hoeft te volgen

6. Waar bestaan uw praktische werkzaamheden uit en waarom doet u deze?

- Inspecteren op onderhoudstoestand (ten behoeve van het vaste onderhoud en om te kijken of maatregelen nodig zijn)
- Inspecteren op milieu-aspecten (vanuit handhavingstaak WVO en om te signaleren of maatregelen getroffen moeten worden ten behoeve van mens en dier)
- Overleg Rijk/gemeenten/waterschappen (onder meer over rotzooi op het strand, feitelijke beheersafspraken (zoals suppleren etc.), recreatie en de haven van Scheveningen).
- Suppleties, zowel de werkzaamheden (uitbesteding aan DNZ) als monitoren (beide vanuit de functie waterkeren)
- Recreatie mogelijk maken, zoals het omgaan met kliffen op de Maasvlakte (ten behoeve van de recreatie)

- Voorlichting (is over alle functies heen)
- Helm planten (voor het vasthouden van de duinen; taak RWS??)
- Rijshout onderhouden/zetten (landaanwinning; taak RWS??)
- Schoonmaken van het strand aan de Maasvlakte en onderhoud aan de parkeerplaats zijn uitbesteed aan het recreatieschap (ten behoeve van recreatie)
- WVO-Vergunningen worden niet verleend aan de kust, behalve voor de haven van Scheveningen
- Monitoren van de waterkwaliteit in de haven van Scheveningen, DZH is hier geen nautisch beheerder
- Zeehonden tellen op de Maasvlakte (vraag van Ecomare)
- Vogels tellen op de Maasvlakte (evaluatie slufte)

Daarnaast was er discussie of de weg op de dijk van de Slufte en de toevoerweg, met bijbehorend onderhoud en zout strooien bij de kust hoorden, aangezien ze gebruikt worden voor strandrecreatie. Een andere vraag die opkwam was of er Wbr-vergunningen werden verleend voor strandtenten. Dit wordt door AVN nagegaan.

7. Heeft u nog tips voor ons?

- Recreatie moet duidelijker uitgewerkt worden
- Veel zaken gebeuren om aansprakelijkheid voor claims te voorkomen
- Zet de verantwoordelijkheden duidelijk neer
- Consistentie in woordgebruik

Bijlage 4

Presentatie van het concept 'Streefbeelden' aan de dienstkringen Haringvliet en Nieuwe Waterweg

Deelnemers

Jan Bakker

Jan Dragt

Anco van den Heuvel

Henk van den Heuvel

Wim Voorberg

René Boeters

Karien Luursema

Sandeh

Geert Koskamp

Afschrift aan

Ton Beckers

Louis Bonnier

Theo Gorissen

Siem Mostert

Thomas Arts

Lienes Hoek

Piet Voogt

Verslag van

Presentatie en discussie over concept
streefbeelden d.d. 13 maart 2002

Opgemaakt door

Geert Koskamp

Datum bespreking

14 maart 2002

Nummer

-

Doorkiesnummer

070 3114341

Bijlage(n)

-

1. Opening

Om 9.42 uur opent Karien Luursema de bijeenkomst. Streven is om, zoals op de agenda aangegeven is, de bijeenkomst om 12.30 uur te sluiten. Commentaar van Ton Beckers is in het reeds verstuurd commentaar van Jan Bakker verwerkt en commentaar van Louis Bonnier is per mail ontvangen.

2. Inleiding

Sandeh (RIKZ) geeft een kort overzicht van de vraag die Directie Zuid-Holland aan het RIKZ heeft en de werkwijze die gevolgd is om tot het concept te komen dat bij deze presentatie en discussie centraal staat. Aan het RIKZ is gevraagd om voor de functies waterkeren, hoofd-transportas en waterkwaliteit & ecologie streefbeelden voor de Zuid-Hollandse kust te formuleren. Hiertoe heeft het RIKZ een vijftiental beleidsdocumenten onderzocht op relevante beleidsuitspraken en deze vertaald naar streefbeelden. Daarnaast hebben er met de dienstkringen Nieuwe Waterweg en Haringvliet gesprekken plaatsgevonden waarbij gekeken is naar de verwachtingen over de streefbeelden en de werkzaamheden die bij de dienstkringen worden uitgevoerd. Er wordt gevraagd of er ook afstemming met de beleidsafdelingen van Directie Zuid-Holland heeft plaatsgevonden. Hierop antwoord Sandeh dat hiervoor contact met Karien Luursema en in mindere mate René Boeters is onderhouden.

3. Praatje 'Toekomst / vervolgstappen BPN kust ZH'

René Boeters schetst hoe het proces van BPN bij Zuid-Holland verder gepland is. In September 2002 komt een herzien BPN uit. Hierin komen de streefbeelden voor de functies die hier behandeld worden te staan, aangevuld met enige anderen. Zo loopt er nu een actie om de functie 'recreatie' voor het gehele beheergebied verder uit te werken. Deze streefbeelden worden vertaald naar functie-eisen waarbij, waar dit handig is, een onderscheid gemaakt wordt tussen functie-eisen op watersysteemdeelniveau en op objectniveau. Daarna moet dit uitgewerkt worden naar het al dan niet nemen van maatregelen, maar deze slag vindt waarschijnlijk begin 2003 plaats. René roept de aanwezigen op

om bij het behandelen van de streefbeelden het vertalen naar functie-eisen in het achterhoofd te houden.

4. De streefbeelden per functie

De streefbeelden, zoals ze in de bijeenkomst behandeld worden, zijn gebaseerd op de (landelijke) beleidsdocumenten en staan daarom ook in die taal verwoord. Geert Koskamp geeft aan dat het RIKZ niet zomaar grote wijzigingen in die taal kan doorvoeren, hetgeen Directie Zuid-Holland als beheerder wel kan. Naar de streefbeelden over ecologie wordt nog met een groep ecologen gekeken om te proberen deze in ecotopen uit te drukken. In dit verslag worden eerst de algemene opmerkingen bij de functies behandeld en vervolgens de specifieke opmerkingen per kustvak genoemd.

Waterkeren

a. De kust is duurzaam veilig.

Dit is een algemeen streefbeeld, waaraan niet direct functie-eisen en maatregelen gekoppeld kunnen worden. Voorgesteld wordt om dit soort streefbeelden met behulp van lay-out te scheiden van de streefbeelden waaraan wel functie-eisen en maatregelen gekoppeld worden.

b. De Basiskustlijn ligt op het niveau van 1990 en de primaire waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnormen die zijn vastgelegd in de Wet op de Waterkering.

Het principe achter de Basiskustlijn moet in de begeleidende tekst bij het streefbeeld meer worden uitgelegd. Verder is er discussie over het al dan niet noemen van de normen uit de 'Wet op de Waterkering'. Deze normen zou je namelijk ook als functie-eisen op watersysteemdeelniveau kunnen zien.

c. Alle veiligheidsnormen zijn gebaseerd op overstromingsrisico's in plaats van op overstromingskansen.

Hierbij moet een jaartal of in ieder geval periode-aanduiding komen. Anders ontstaat het idee dat Directie Zuid-Holland hier direct veel inzet op zou moeten doen, terwijl dit meer voor de wat langere termijn bedoeld is. Ook wordt hiermee een conflict met b voorkomen (zijn de normen uit de 'Wet op de Waterkering' immers wel gebaseerd op overstromingsrisico's?).

d. Structurele erosie wordt gecompenseerd.

Nagegaan moet worden of dit ook voor het beheergebied van Zuid-Holland van toepassing is. Zowel de grenzen aan de land- als aan de zeezijde kunnen hierbij doorslaggevend zijn. De beheergrens aan de zeezijde met de Directie Noordzee moet hiervoor nagekeken worden.

e. De kust en duinen vormen een flexibele waterkering, die zich kan aanpassen aan de geleidelijke gevolgen van klimaatverandering

Dit is een algemeen streefbeeld, zie commentaar bij a.

f. Bij het verdedigen van de kust worden harde constructies zoveel mogelijk vermeden en wordt, waar mogelijk, onder water gesuppleerd.

De zinsnede "verdedigen van de kust" wordt vervangen door "handhaven van de Basiskustlijn".

g. Het beheer van de kustzone vindt integraal plaats.

Dit is een algemeen streefbeeld, zie commentaar bij a. Dit onderdeel wordt niet nodig bevonden, aangezien een goed werkende BPN-systematiek hier in voorziet.

Voor de kuststrook ten Noorden van de Noorderdam wordt gevraagd hoe het zit met de "kribben van Delftland". De grens tussen de kuststroken Maasvlakte en Zuid-Hollandse Voordelta lijkt niet correct te zijn. Jan Bakker heeft een kaart meegenomen waar de grens op staat vermeld. De tekst met betrekking tot het al dan bestaan van de primaire waterkering bij de Maasvlakte lijkt niet consistent te zijn. Verzocht wordt om expliciet de verantwoordelijkheden op te

nemen en de relatie met nevenfuncties hierin. Dit speelt met name bij de Slufter. Het handhaven van de Slufter is een taak van Rijkswaterstaat, maar van de rest niet. Met betrekking tot de Zuid-Hollandse Voordelta wordt gevraagd om goed te kijken naar de beschrijving van de Haringvlietsluizen en de dam die aan zeezijde ligt in het BPN Haringvliet.

Transport

a. Het scheepvaartverkeer is veilig en vlot met betrekking tot de vissersschepen (en ferry's) die op de haven van Scheveningen/Stellendam varen.

Het milieuverantwoord zijn van het scheepvaartverkeer is uit het streefbeeld verdwenen. Gezien de discussies over die onderwerp wordt gevraagd om dit toch in dit streefbeeld op te nemen en vervolgens te verwijzen naar het streefbeeld voor waterkwaliteit.

b. Om deze vlotheid en veiligheid te bewerkstelligen worden verkeersmanagementinstrumenten, zoals betonning en loodsen, efficiënt ingezet en

Er worden vraagtekens gezet bij het inzetten van loodsen. Voorgesteld wordt betonning en loodsen te vervangen door betonning en bebakening. In het begeleidende stukje wordt een zin over de rol van de vaarwegmarkeringsdienst (DNZ) gewenst.

c. De vaarwegen worden op diepte en bevaarbaar gehouden.
--

Geen commentaar.

Er zijn verder geen aanvullingen per kuststrook voor deze functie. Dat er geen streefbeeld voor transport voor de Maasvlakte is geformuleerd, wordt door de aanwezigen goedgevonden.

Waterkwaliteit

Met de betrekking tot de streefbeelden voor waterkwaliteit was dermate weinig commentaar dat dit in dit verslag niet per onderdeel wordt verwerkt. Vanwege de opmerking over het milieuverantwoord zijn van het scheepvaartverkeer, moet er een zin in dit streefbeeld komen dat dit verder uitwerkt. Met uitzondering van een paar kleine zaken valt de verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit in de gehele Noordzee, inclusief de kustzone, onder Directie Noordzee. Aangezien Directie Zuid-Holland er wel mee te maken heeft, is het in het rapport opgenomen. In de Zuid-Hollandse Voordelta is het verder misschien belangrijk, aangezien het als zoekgebied voor olie- & gaswinning is aangewezen.

Ecologie

Ook met betrekking tot deze streefbeelden worden de opmerkingen niet per onderdeel uitgewerkt, maar voor het geheel. Door de aanwezigen wordt de verwachting en hoop geuit dat met het inbrengen van de ecotopen-systematiek de streefbeelden meer gedifferentieerd naar gebied zullen worden. Met name bij het algemeen geformuleerde "onderdeel a" wordt een tijdsaanduiding gemist. De in "c" omschreven vogel- en habitatrichtlijnen en de Ecologische Hoofdstructuur, kunnen beter expliciet genoemd worden. Het "onderdeel f", dat toeziet op de afstemming tussen natuurbelangen, recreatie en visserij wordt niet nodig geacht, aangezien een goed werkend BPN zorgt voor integrale afstemming. Het "onderdeel g" voor de Zuid-Hollandse Voordelta wordt duidelijker als daarin de term zout-zoet gradiënten wordt toegevoegd. Bij het "onderdeel h" voor hetzelfde kustvlak kan de datum 2005 (bij het op een kier zetten van de Haringvlietsluizen) worden toegevoegd. Verder is er de vraag om expliciet te benoemen dat omwille van de ecologie beperkingen aan andere functies noodzakelijk kan zijn. Ook bij dit onderdeel is een overzicht over de

verschillende verantwoordelijkheden (met name ook die van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij) gewenst.

5. Confrontatie Streefbeelden met de werkzaamheden.

Uit de confrontatie tussen de streefbeelden en de werkzaamheden is geconcludeerd dat het niet nodig is de streefbeelden te wijzigen omdat er werkvelden over het hoofd zijn gezien. Wel zijn er nog een aantal algemenere opmerkingen naar voren gekomen. Zo hoort er bij de functie transport ook de doorgaande recreatievaart meegenomen te worden.

6. Evaluatie

De opzet van het project en ook de tussenresultaten worden als een goede start voor het komen tot streefbeelden gezien. Hierbij zijn er vooral ook winsten intern geboekt met betrekking tot het denken over de taken van RWS aan de kust. Een punt van aandacht is de vertaalslag van beleidstaal naar beheerstaal. Hierbij kan met het gebiedsspecifiek maken van de streefbeelden en het zo mogelijk vereenvoudigen van het taalgebruik winst geboekt worden.

7. Sluiting

Karien sluit de bijeenkomst.

Bijlage 5

Microsoft Access - [invoer]

Bestand Bewerken Beeld Invoegen Opmaak Records Extra Venster Help

Nummer
G073

Functie
3 Hoofdtransportas

Locatie

Rapport
UNCLOS

Vindlocatie
article 17, EIR

Invoeringsdatum
08-02-02

Mutatiedatum
08-02-02

Status
Wettelijke verplichting

Streefdatum
Continue

Tekst
Schepen van alle Staten hebben recht van doorgang in de territoriale zee.

Commentaar
Recht op varen.

Record: 1 van 104

Tekst van het streefbeeld

NUM

Bijlage 6

<i>Functie</i> <i>Streefdatum</i>	<i>Rapport</i>	<i>Nummer</i>	<i>Locatie</i>
Tekst			
1 Hoogwaterbescherming	BN10	S015	
Samenvatting: - handhaving van de basiskustlijn uit 1990 - na 2000 ook zandverliezen in de vooroever met suppleties aanvullen - RON: verbod op ontgrondingen binnen 20 km van de kust en ondieper dan 20 m.			
	BPRW	S085	
Streefbeeld: De primaire waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnorm die is vastgelegd in de 'Wet op de waterkering'.		S086	
Streefbeeld: De ligging van de kustlijn blijft gehandhaafd op de ligging van 1990.			
De kust behoud haar kenmerkende uiterlijk en vormt een flexibele waterkering.		S088	
De primaire waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnorm die is vastgelegd in de 'Wet op de Waterkering'.		S089	
* De kust is duurzaam veilig, onder andere door ruimte te geven aan natuurlijke processen.			
	KN3	S048	
Robuuste duinen: streven naar veerkrachtige, robuuste waterkeringen voor veiligheid op lange termijn.		S049	
Het denken over water- en kustbeleid is in de afgelopen jaren veranderd. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om meer in te spelen op natuurlijke processen: minder tegen de natuurkrachten in, meer met de natuurkrachten mee. Er wordt gezocht naar alternatieven voor dijkverhoging. Er wordt gezocht naar mogelijkheden voor ecologisch herstel. Er wordt gezocht naar minder intensieve vormen van kustonderhoud. Veerkracht verkregen door flexibiliteit, buffers en dynamiek is waar het om draait. Met als resultaat een kust die zich kan aanpassen aan geleidelijke gevolgen van klimaatverandering. ~~~~~			
Deze benadering vraagt om ruimte. Ruimte in de zandige kust voor brede robuuste duinen, die in lengte van jaren bestand zijn tegen stormvloed. Het gaat om 300 m voor de duinen (p 98 ; 16 cm)		S050	
Samenvatting: I beheer primaire waterkeringen: taak waterkeringbeheerder, meestal waterschap Toetst eens per vijf jaar of de waterkeringen nog aan de gestelde eisen voldoen; controle door gedeputeerde staten die verslag uitbrengen aan de minister van V&W.			
II bestrijden structurele erosie: taak van het rijk			

Functie	Rapport	Nummer	Locatie
Streefdatum			

Tekst

1 Hoogwaterbescherming KN3 S051

... .. Tussen streefbeeld en praktijk
 Uit de evaluatie van de afgelopen tien jaar blijkt dat dynamisch duinbeheer over het algemeen op pragmatische wijze door beheerders tot stand is gebracht. Het blijkt dat in de daadwerkelijke realisering van dynamisch duinbeheer vaak onduidelijk is wie het initiatief zou moeten nemen, wie eventuele kosten zou moeten dragen. In 'Kustbalans 1995' is niet aangegeven hoe de rolverdeling zou moeten zijn. Door deze onduidelijkheid blijven kansen voor dynamisch duinbeheer soms liggen. Vaak zijn ideeën of voorstudies aanwezig, maar ontbreekt het aan een instantie die zich verantwoordelijk voelt om het project te trekken. Daarnaast blijkt het succes van dynamisch duinbeheer af te hangen van het gezamenlijk optrekken van alle betrokkenen en het, van het begin af, werken aan een draagvlak.

S052

Suppleer waar het kan onder water, waar het moet op het strand.
 P 84 ; 10 -12 cm

S053

- Het beleid 'dynamisch handhaven' wordt de komende jaren voortgezet.
 - De zandverliezen in dieper water worden met ingang van 2001 gecompenseerd
 - Dynamisch beheer van duinen wordt verder uitgebreid. (p 84 ; 4 - 8 cm) Het

S055

In gebieden waar geen functies in het geding zijn ten gevolge van fluctuaties van de kustlijn, kan de benadering van handhaven van de kustlijn per raai (circa om de 250 m), worden vervangen door een benadering waar de gemiddelde kustlijn wordt gehandhaafd over een groter kustvak (bijvoorbeeld 5 - 10 km). Dit komt de natuurlijkheid van de kust ten goede en voorkomt onnodige of te vroegtijdige suppleties.

S056

... Met name bebouwing van permanente aard kan een obstakel vormen voor een duurzame bescherming tegen overstroming door zee en voor een zo natuurlijk mogelijke kustontwikkeling.

~~~~~
 Het interim-beleid behelst dat nieuwe permanente bebouwing in de kust uitsluitend binnen gebieden met aaneengesloten bebouwing kan plaatsvinden, dus binnen de rode contour.

S057

5.
 De jaarlijkse kustmetingen worden aangevuld met metingen op dieper water. Ter compensatie zal het aantal metingen in het ondiepe deel van de kustzone, in gebieden met geringe dynamiek worden verminderd.

S058

6.
 Elke 5 jaar wordt de ligging van de basiskustlijn geëvalueerd. Tevens worden de veranderingen van de zandbalans in dieper water geanalyseerd en geëvalueerd.

S059

7.
 Elke tien jaar worden de parameters gecorrigeerd voor zeespiegelrijzing. Het betreft de parameters die worden gebruikt bij de jaarlijkse vaststelling van de jaarlijkse momentane kustlijn.

S060

8.
 Indicatieve zoekgebieden aanwijzen voor de ruimtebehoefte vanuit kustveiligheid, rekening houdend met klimaatverandering.

Functie Streefdatum	Rapport	Nummer	Locatie
Tekst			
1 Hoogwaterbescherming	KN3	S061	
9. Landelijke projecten 'Kustplaatsen' en 'zwakke schakels' waarin opgenomen een uitwerking van ruimtebehoefte in kustplaatsen en kustbeheersing.		S062	
12. Een beleidslijn zal worden opgesteld die ingaat op de veiligheidsniveaus van (nieuwe) buitendijkse activiteiten in de grote wateren (zoals haven-, industrieterreinen, kunstmatige eilanden).		S063	
15. Formuleren van integraal kustzonebeleid. Bouwstenen hiervoor zijn onder meer de interdepartementale voorstudie 'Kust op Koers', de provinciale nota's en visies op de kust.		S064	
16. Participeren in Europese beleidsvoorbereiding op het gebied van integraal kustzonebeleid en integraal kustbeheer.	NW4	S003	con
Het kustverdedigingsbeleid is gericht op het dynamisch handhaven van de kustlijn. Dit betekent dat de natuurlijke processen zo min mogelijk worden belemmerd, maar dat ingegrepen wordt als er land blijvend verloren dreigt te gaan.		S005	con
Beheer en onderhoud van de waterkeringen moet de hoogste prioriteit houden. Voor de kust gaat het om omvangrijke zandsuppleties in plaats van 'harde' constructies. Vanuit de waterkeringszorg geredeneerd hebben maatregelen aan de zeewaterkeringen de hoogste prioriteit: risico voor mensenlevens, korte		S006	2006
Waterkeringsbeheerders toetsen de veiligheid van hun primaire waterkeringen tot 2001: eerste ronde		S007	
De regering initieert een discussie over restrisico's. Samen met provincies, gemeenten en waterschappen worden plannen ontwikkeld voor het geval zich één echte watersnood dreigt voor te doen.		S008	tzt
Samenvatting: Overstappen van de huidige veiligheidsnormen voor dijkhoogte die gebaseerd is op overstromingskansen naar overstromingsrisico's.		S009	
Samenvatting: Er is geconstateerd dat de bekleding van gezette steen op de zeedijken op veel plaatsen niet aan de norm voldoet. De regering heeft zich bereid verklaard bij te dragen aan de aanpassing van de zwakke dijkvakken. Dit kost 1,25 miljard gulden en dat hebben de waterschappen niet.		S014	
Overleg over regulering van bebouwing kustzone.	WB21	S065	
Het opstellen van regionale watervisies en uitvoeringsprogramma's, waarbij in samenhang met de aanpak van veiligheid en wateroverlast ook de aanpak van watertekorten, verdroging en waterkwaliteit wordt meegenomen.			

Functie	Rapport	Nummer	Locatie
Streefdatum			

Tekst

1 Hoogwaterbescherming   WB21   S066

Een zwakke plek in de kust bij Delfland - Ter Heijde
S067

In het hele stuk niet meer dan dat er overloopolders moeten komen.

3 Hoofdtransportas   BN10   S022

Samenvatting:

Sommige functies conflicteren, met vermindering van veiligheid als gevolg.
Voorbeeld: Vissersboten kruisen scheepvaartroutes niet loodrecht;
vissersboten komen binnen de veiligheidszones rond platforms; vissersboten
visen met boomkorren langs pijpleidingen.

Streefbeeld:

- Versterk de beleidsketen.
- Maak afspraken met sectoren
- licht voor over het veiligheidsbeleid en achterliggende risico's
- handhaaf de regels beter

S029

1.

De overheid streeft ernaar zaken internationaal te regelen via IMO (International Maritime Organisation), vanwege het grensoverschrijdend karakter van de scheepvaart. Dat is echter niet altijd op korte termijn mogelijk. Daarom worden sommige zaken in Europees of nationaal verband aangepakt.

S030

2.

In diverse fora (bijvoorbeeld IMO (International Maritime Organisation)) zal aandacht worden gevraagd voor vereenvoudiging c.q. vermindering van de regelgeving en verbetering van de naleving.

S031

3.

De overheid draagt zorg voor de bevordering van de veiligheid en de vlotheid van het scheepvaartverkeer door een zo kosten-effectief mogelijke inzet van het verkeersmanagement-instrumentarium (vaarwegmarkering, loodsen, verkeersbegeleiding, routing, enzovoort) en door het op diepte houden van de vaarwegen.

S032

4.

De overheid streeft naar het terugdringen van het ontstaan van afval aan boord en het voorkómen van scheepsafval in zee, door technische verbeteringen. De overheid voert hier overleg met de sector en het projectgebonden samenwerking met innovatieve werven.

S033

5.

Ter uitvoering van de EU-richtlijn op havenontvangstinstallaties streeft de overheid in de Noordzee-regio naar de invoering van een systeem van indirecte financiering voor de afgifte van afvalstoffen uit de zeevaart. Dit is aangekondigd in de nota 'Voortgangsnota Scheepvaart en Milieu' (VSM). Dankzij een dergelijk systeem wordt de drempel voor afgifte verlaagd. Ter verbetering van de dienstverlening aan de scheepvaart worden in de Nederlandse zeehavens afvalbeheersplannen opgesteld.

S034

6.

Aanpak van substandard schepen heeft plaats door het ontwerpen en (liefst in internationaal verband) invoeren van economische maatregelen die het onaantrekkelijk maken te bezuinigen op de kwaliteit van bemanning en schip.

Functie Streefdatum	Rapport	Nummer	Locatie
Tekst			
3 Hoofdtransportas	BN10	S039	
Het behouden van een vrije doorvaart over het Nederlandse Continentaal Plat en een vrije en veilige toegang tot de Nederlandse havens. De Nederlandse havens bieden kwaliteit. Een overzichtelijke en handhaafbare regelgeving. Geen grote verschillen in concurrentiepositie tussen havens. Geen schadelijke lozingen van schepen. Behouden van een lage kans op calamiteiten.			
		S041	
1.			
De overheid blijft de vaarwegen vrijhouden.		S043	
3.			
De overheid verbetert de samenhang en duidelijkheid in het beleid, regelgeving, uitvoering, handhaving en organisatie ten aanzien van de verspreiding van baggerspecie in zee.			
- kortom: invoeren bioassays			
- studie naar loslocaties			
		S047	
Het behouden van vrije en veilige toegankelijkheid van de Nederlandse havens voor schepen en voor lokale, regionale en landelijke economie.			
De baggerwerkzaamheden kunnen snel en adequaat worden verricht zonder dat de concurrentiepositie van de desbetreffende haven in het geding komt.			
De baggerverspreiding heeft plaats op een maatschappelijk verantwoorde wijze, met oog voor de belangen van betrokkenen. Vuile bagger wordt op land geborgen en schone bagger gaat naar zee, waar het onder andere een rol speelt als bouwstof voor de kust.			
	BPRW	S090	
* De infrastructuur en bediening van kunstwerken zijn geoptimaliseerd voor een vlotte, veilige en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaart verkeer.			
* De uitvoering van het scheepvaartverkeersbeleid is gebaseerd op een evenwichtig onderlinge afstemming van zowel de beleidskeuzes voor (intermodaal) goederenvervoer als die voor het integrale waterbeheer.			
* Er is een operationeel instrumentarium beschikbaar of in ontwikkeling, waarmee de gewenste doelen voor een vlot en veilig scheepvaart verkeer			
	NVVP	S068	
3.1.5			
- betere bereikbaarheid van de zeehavens en hun havenindustriële complexen, met name in de randstad			
- betere kwaliteit van de leefbaarheid in de zeeregio's			
- grotere commerciële slagkracht van de mainport Rotterdam, de haven van Amsterdam en de overige zeehavens			
- intensieve samenwerking binnen het goederenvervoernetwerk (bron: Tweede Voortgangsnota Zeehavenbeleid, 1999)			
	SGR	G094	
Het Rijk hecht grote waarde aan een planologische bescherming van dit basistoervaartnet. Door verankering van het basistoervaartnet in dit structuurschema (SGR) zal de 'Beleidsvisie Recreatietoervaart in Nederland' (BRTN) in versterkte mate richtinggevend zijn bij het beheer en onderhoud van vaarwegen. Ook bij aanpassingen van de vaarweg en de aanleg van nieuwe werken zal het belang van de recreatoervaart nadrukkelijker worden meegewogen.			
	UNCLOS Continue	G073	
Schepen van alle Staten hebben recht van doorgang in de territoriale zee.			

Functie
Streefdatum

Rapport Nummer Locatie

Tekst

6 Ecologie en
Waterkwaliteit

BN10

S016

Samenvatting:

- In het 'Natuurbeleidsplan' (NBP) uit 1990, uitgewerkt in 'Structuurschema Groene Ruimte' (SGR): Noordzee is kerngebied in de 'Ecologische Hoofdstructuur'.
- Verdere uitwerking in 'Ecosystemen in Nederland' (1995): Noordzee op langere termijn ontwikkelen tot nagenoeg natuurlijk systeem.
- Het 'handboek natuurdoeltypen in Nederland' (1995) geeft een beschrijving van de natuurdoeltypen en de bijbehorende doelsoorten.
- Aantal delen van Noordzee is aangewezen als speciale beschermingszone van de 'Vogelrichtlijn' en de 'Habitatrichtlijn'.
- Vogelrichtlijn: hele kust van Petten tot Duitse grens, tot 4,5 km
- Habitatrichtlijn: hele kust van Petten tot Duitse grens, tot 5 m diepte
- Voordelta is aangemeld voor zowel Vogelrichtlijn als Habitatrichtlijn.

S017

Samenvatting:

Voorkomen van emissies van milieugevaarlijke stoffen, zie 'Voortgang Scheepvaart en Milieu' 1999-2001

- verbod op schadelijk anti-fouling
- aanscherping regels voor vervoer schadelijke stoffen
- introductie integrale afvalbeheersplannen in de Nederlandse zeehavens

S018

Samenvatting:

RISMARE brief aan de Tweede Kamer: Risico's voor Mariene Ecosystemen, 4e Nota WHH, Nationaal Milieubeleidsplan 3

Voor de Noordzee is het voorzorgsprincipe uitgangspunt,

- dus maximale bestrijding aan de bron
- nastreven verwaarloosbare risiconiveaus

S019

De biodiversiteit in de Noordzee in stand houden; hiervoor de ecologische hoofdstructuur realiseren.

Mede-ondertekening 'Internationale conventie voor behoud van de biologische diversiteit' Rio, 1992

S020

Streefbeeld Noordzee:

- vispopulaties zijn gezond
- langlevende soorten als de zeehond, bruinvis en de dolfijn worden regelmatig waargenomen
- vogelpopulaties zijn divers en stabiel (zie NW4)

Beheer:

In de praktijk verstoring door gebruikers verminderen

- scheppen van de juiste omstandigheden

S021

Samenvatting:

Noordzee is aangewezen als kerngebied in de Ecologische hoofdstructuur.

- Ingrepen zijn pas toegestaan als een zwaarwegend maatschappelijk belang aannemelijk is gemaakt.

- er moet compensatie worden geboden, c.q. voldoen aan reallocatiebeginsel.

S023

Ruimtelijk beleidskader:

Een kader voor ruimtelijk beheer is in ontwikkeling waarin de claims van verschillende gebruikers op eenzelfde stuk Noordzee (nu en zo mogelijk ook voor de toekomst) ook aan de orde komen.

Zie 3e kustnota en 5e nota ruimtelijke ordening.

**Functie
Streefdatum**

Rapport Nummer Locatie

Tekst

6 Ecologie en
Waterkwaliteit

BN10

S024

Samenvatting:

Maak meer gebruik van het wettelijk instrumentarium voor de bescherming van het milieu van de Noordzee:

- Wet voor instelling Exclusieve Economische Zone
- implementatie VN zeeverdrag
- Wet Voorkoming Verontreiniging door schepen
- Wet Verontreiniging Zeewater
- Uitbreiding Wet Milieubeheer tot buitengrens Nederlands Continentaal Plat
- Wet beheer rijkswaterstaatwerken
- Wet Verontreiniging Zeewater

S025

No. 2

De overheid bezint zich op de identificatie van een beperkt aantal gebieden van de Noordzee waar de natuurwaarden voorop staan en (bepaalde) vormen van gebruik zijn. Daarmee is te voorkomen dat afbrokkeling en fragmentatie van de natuur in deze kerngebieden optreedt en het beleid en beheer zich in de toekomst voornamelijk met het herstellen en repareren van schade bezig kunnen houden.

S026

3.

In overleg met de gebruikers van de Noordzee wordt bekeken waar streefbeeld en voor de gebruiksfuncties tot conflicten kunnen leiden. Gezamenlijk wordt bekeken of daar oplossingen voor te bedenken zijn. Zo nodig treft de overheid maatregelen om die oplossingen te realiseren. Waar nodig wordt ook gedacht aan oplossingen in de sfeer van zonering van activiteiten, in ruimte of in tijd.

S027

4.

De streefbeeld en voor de natuur worden gedetailleerd uitgewerkt. Daarnaast wordt de amoebebenadering als beoordelingsinstrument gebruikt om het bereiken van de streefbeeld en te monitoren. Ook worden hierdoor de effecten van gebruik op de biodiversiteit en het functioneren van het ecosysteem gekwantificeerd. Daartoe wordt momenteel gewerkt aan het uitbreiden van de amoebe-benadering met ecologische structuurkenmerken en parameters gerelateerd aan gebruiksfuncties (project GONZ).

S028

5.

Wanneer duidelijk is dat een ingreep maatschappelijk wordt gedragen, moet bij de uitwerking als uitgangspunt gelden dat investeren in de economie gekoppeld moet zijn aan een kwalitatief gelijkwaardige investering in de ecologie. Verlies van natuur en landschapswaarden moet minimaal gecompenseerd worden, zodat we er per saldo niet op achteruit gaan. Het doel is om via uitgekende planning en vormgeving een meerwaarde voor natuur en landschap te

S035

Bij het constateren van illegale lozingen worden zo mogelijk juridische stappen genomen ter vervolging van de veroorzaker. Ook wordt de verontreiniging opgeruimd.

~~~~~

In dat kader wordt ook gestreefd naar een verhoging van het gebruik van havenontvangstinstallaties.

Oplossingen voor een effectievere handhaving worden omschreven in een handhavingsplan. Ze worden vooralsnog gezocht in internationale afstemming van vervolging, de verbetering van de technische bewijsvoering, het selectiever zoeken naar overtredingen aan de hand van daderprofielen, de omkering van de bewijslast en het verbeteren van de samenwerking tussen handhavende instanties door het regelmatig uitvoeren van thema-acties. Daarbij krijgt met name de afstemming tussen handhaving in de zeehavens en handhaving op zee bijzondere aandacht.

Op basis van een analyse van incidentenorganisaties ziet een 'Capaciteitsnota' binnenkort het licht.

Functie
Streefdatum

Rapport Nummer Locatie

Tekst

6 Ecologie en
Waterkwaliteit

BN10

S0362003+ 2008

8.

Nationaal en internationaal zet de overheid zich in voor het uitbannen van milieugevaarlijke stoffen als TBT in scheepshuiden. In IMO-verband (International Maritime Organisation) is als uitgangspunt overeengekomen dat een verbod op de toepassing van TBT (tributyltin) op scheepshuiden ingaat in 2003 en het verbod op de aanwezigheid van TBT op scheepshuiden ingaat in 2008.

De overheid streeft naar minder verstorende alternatieven voor TBT als aangroeiwerend middel. Hiertoe wordt overleg gevoerd met de industrie en worden incidentele onderzoeksprojecten gefinancierd.

S037

9.

De overheid is bezorgd over de risico's die introductie van gebiedsvreemde aquatische organismen via ballastwater met zich meebrengt. Zij pleit bij IMO (International Maritime Organisation) voor regelingen om deze risico's te beperken. Ballastwater-managementplannen aan boord van schepen kunnen in dit verband een goede mogelijkheid zijn. Bij uitwerking van eventuele maatregelen worden zowel de scheepvaart als de havens betrokken.

S040

Een gezond, ecologisch optimaal functionerend ecosysteem, dat gekenmerkt wordt door de voor de Noordzee karakteristieke biodiversiteit en landschappelijke identiteit, terwijl medegebruik van zee en kust mogelijk is. Onder biodiversiteit verstaan we in dit verband: de diversiteit aan soorten en levensgemeenschappen én de omvang en structuur van populaties.

S042

2.

De overheid vermindert de vervuiling van onderwaterbodems door het reduceren van de bronnen van verontreiniging op het land en in zee.

S044

Verontreiniging vormt geen bedreiging meer voor de bron van leven, rust en ruimte. De eutrofiëring is zover teruggedrongen dat effecten van daaraan gerelateerde algenbloei geen bedreiging vormen voor recreatie, toerisme en kustvisserij.

S045

Samengevat:

De overheid streeft naar het terugdringen van verontreiniging aan de bron, vooral de diffuse bronnen; en ook reductie van bronnen op zee. Veel aandacht in internationale fora aan identificatie van milieubezwaarlijke stoffen en maatregelen om de emissie tegen te gaan.

S046

4.

Het optreden van algenbloei in de kustzone wordt nauwkeurig gevolgd om bij toxische vormen zo snel mogelijk maatregelen te kunnen nemen.

BPRW

S071

2020

Blijven werken aan schoner water en een schonere waterbodem (alle functies):

Streefbeeld: De water(bodem)kwaliteit voldoet aan de normen van de NW4 en de EU-richtlijnen. De lozingen van gevaarlijke stoffen zijn in het jaar 2020 beëindigd. De water(bodem)kwaliteit staat gezonde en duurzame ecosystemen niet in de weg. Baggerspecie die vrijkomt bij het onderhoud of sanering van vaarwegen, havens, grachten en sloten moet weer bruikbaar zijn als een waardevolle grondstof of zonder bezwaren kunnen worden verspreid. Verwerken kan dan worden beperkt en storten zal tot de uitzonderingen

S072

Waterkwaliteitsdoelstellingen uit Europese richtlijnen:

Water voor schelpdieren: de Waddenzee en Zoute Delta

Functie Streefdatum	Rapport	Nummer	Locatie
Tekst Commentaar			
6 Ecologie en Waterkwaliteit Kwaliteitsdoelstellingen voor zwemwater	BPRW	S073	
		S087	2035
Streefbeeld: Het dynamisch karakter van watersystemen wordt zoveel mogelijk benut en de veerkracht vergroot zodat een duurzaam gebruik gegarandeerd blijft. Natuurlijke processen spelen een sleutelrol in het streefbeeld voor gezonde en veerkrachtige watersystemen. Erosie, sedimentatie, getijdenwerkingen, zoet-zout gradiënten en natuurlijke dynamiek zijn essentieel voor het bereiken van het streefbeeld. Er is voldoende ruimte voor overgangszones tussen water en land, zoet en zout. Eutrofiëringsproblemen zijn verleden tijd. De samenhang tussen de functie ecologie en andere functies zoals recreatie en afvoer van water, ijs en sediment wordt geoptimaliseerd. Het streefbeeld wordt bereikt in 2035.			
		S091	(2010)
* Ecologisch herstel vindt plaats, gericht op een gezond en veerkrachtig watersysteem, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd. * Ecologisch herstel wordt bereikt door herinrichting, zodanig dat tevens een bijdrage wordt geleverd aan het realiseren van de 'Ecologische Hoofdstructuur' * Er is aandacht voor de versterking van de samenhang tussen waterbeheer, ruimtelijke ordening en de bescherming en ontwikkeling van natuurlijke situaties.			
	Habitatrichtlijn	G104	Voordelta + maasvlakte
Doel van het aanwijzen van speciale beschermingszones, is om te komen tot een coherent Europees ecologisch netwerk, Natura 2000 genaamd. . Daarnaast voorziet de richtlijn met betrekking tot de soortenbescherming in verboden ter zake van onder andere het opzettelijk vangen of doden van die diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd (bijlage IV van de richtlijn), het opzettelijk verstoren van die soorten, het opzettelijk vernielen of rapen van eieren in de natuur, alsmede de beschadiging of de vernieling van de voortplantings- of rustplaatsen.			
	KN3	S054	
Grote delen van de kustzone en duinen vallen onder de vogel- en/of habitatrichtlijn van de Europese commissie. ~~~~~ De formulering van het 'Structuurschema Groene Ruimte' (SGR) en artikel 6 van de Habitatrichtlijn geven eenzelfde niveau van veiligstelling aan. ~~~~~ Door het kabinet is in NBL21 een regime vastgesteld, gebaseerd op de beschermingsformules uit het SGR, wat bestaat uit de volgende 5 elementen:			
- basisbescherming - nee, tenzij - voorzorgsbeginsel - externe werking - compensatie			

Functie
Streefdatum

Rapport Nummer Locatie

Tekst
Commentaar

6 Ecologie en
Waterkwaliteit

KRW

G102

Het doel van deze richtlijn is de vaststelling van een kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater, waarmee: a) aquatische ecosystemen en, wat de waterbehoeften ervan betreft, terrestrische ecosystemen en waterrijke gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van aquatische ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed en worden beschermd en verbeterd; b) duurzaam gebruik van water wordt bevorderd, op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn; c) verhoogde bescherming en verbetering van het aquatische milieu worden beoogd, onder andere door specifieke maatregelen voor de progressieve vermindering van lozings, emissies en verliezen van prioritair stoffen en door het stopzetten of geleidelijk beëindigen van lozings, emissies of verliezen van prioritair gevaarlijke stoffen; d) wordt gezorgd voor de progressieve vermindering van de verontreiniging van grondwater en verdere verontreiniging hiervan wordt voorkomen; e) wordt bijgedragen tot afzwakking van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte, en dat zodeonde bijdraagt tot - de beschikbaarheid van voldoende oppervlaktewater en grondwater van goede kwaliteit voor een duurzaam, evenwichtig en billijk gebruik van water; - een significante vermindering van de verontreiniging van het grondwater; de bescherming van territoriale en marinese wateren; - het bereiken van de doelstellingen van de relevante internationale overeenkomsten, met inbegrip van die welke tot doel hebben de verontreiniging van het mariene milieu te voorkomen en te elimineren, door communautaire maatregelen uit hoofde van artikel 16, lid 3, tot stopzetting of geleidelijk beëindiging van lozing, emissies en verliezen van prioritair gevaarlijke stoffen, om uiteindelijk te komen tot concentraties in het mariene milieu die voor in de natuur voorkomende stoffen dichtbij de achtergrondwaarden liggen en voor door de mens vervaardigde synthetische stoffen vrijwel nul bedragen.

NVM

G105

Hoofddoelstelling: Behoud, herstel, ontwikkeling en duurzaam gebruik van natuur en landschap, als essentiële bijdrage aan een leefbare en duurzame samenleving.

Deze hoofddoelstelling moet gelezen worden in een internationale context en moet nadrukkelijk ook gezien worden als een culturele opgave. Het gaat om natuur en landschap voor en door mensen.

G106

Motieven van het kabinet voor het beleid voor natuur, bos en landschap: We willen een mooi land om te wonen en te werken (beleefbaarheid). We willen een goede bescherming van planten, dieren en karakteristieke gebieden (diversiteit). We willen een duurzaam gebruik van essentiële voorraden als water, ruimte en biodiversiteit (bruikbaarheid).

G107

Natuur heeft behalve een intrinsieke waarde, ook beleevings- en gebruikswaarden. Daarop moet in een steeds dichter bevolkt land nadrukkelijker worden ingespeeld, zonder dat daarmee aan het belang van de intrinsieke waarde wordt afgedaan. Natuur beperkt zich niet tot de Ecologische Hoofdstructuur, maar begint al bij de voordeur. Natuur dient nadrukkelijk een verantwoordelijkheid van heel de samenleving te zijn en ook breed te worden verankerd. Verbreden van het natuurbeleid kan allen in samenwerking met anderen: bestuurlijke en maatschappelijke partners, bedrijfsleven en burgers.

G108

De realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur zal met kracht worden voortgezet. De natte natuur krijgt een extra impuls.

Functie
Streefdatum

Rapport Nummer Locatie

Tekst
Commentaar

6 Ecologie en Waterkwaliteit NVM G109 2020

De grote wateren vormen een cruciaal en onverbrekkelijk onderdeel van de Perspectief 3: Nederland Natuurlijk
Ecologische Hoofdstructuur en beslaan in totaal - inclusief Noordzee - zo'n 6,5 miljoen hectare. De identiteit van het Nederlandse landschap en de voor ons land - ook in internationaal opzicht - kenmerkende biodiversiteit (bijvoorbeeld wetlands) zijn versterkt. Rivieren, grote wateren en de plassen in laag Nederland en karakteristieke beekdalen in hoog Nederland zijn veel natuurlijker geworden. De otter, de roerdomp, de ijsvogel, de zalm en de bruinvis hebben zichtbaar geprofiteerd van deze ontwikkeling. De veerkracht van watersystemen is vergroot. Kansen voor natte natuur die hierdoor zijn ontstaan, zijn benut. Voor de Noordzee zijn expliciete natuurdoelen uitgewerkt en worden natuurbelangen en belangen van gebruikers zorgvuldig afgewogen.

G110 2010

In het Rivierengebied, de Zuidelijke Delta, de veenweidegebieden en het Natte Hart is natuur volop in ontwikkeling. Dit gebeurt - waar dat past bij de te realiseren natuurdoelen - in samenhang met het werken aan veiligheid en duurzame en veerkrachtige watersystemen. Mogelijkheden voor waterrecreatie zijn toegenomen. Overgangen van zoet naar zout en van nat naar droog, die zo kenmerkend zijn voor een deltaland, worden hersteld. Onder meer bij de Haringvliet en bij de Waddenzee zijn daarvoor stappen gezet. De Natte As, die de Biesbosch met het Lauwersmeer verbindt, is op belangrijke onderdelen gerealiseerd. De rivieren vormen een essentieel en robuust onderdeel van het Europees ecologisch netwerk. Het gebruik van de Noordzee is in balans met het ecologisch functioneren. De doelstellingen en de instrumentatie voor dit deel van de EHS is in overleg met betrokken overheden en sectoren geconcretiseerd. Ook internationaal zijn hier goede afspraken over gemaakt. Op zondagen genieten bij mooi weer tienduizenden mensen van de weidsheid, de golfslag en de zilte lucht. De kust is veerkrachtiger geworden en natuurkrachten krijgen meer speelruimte, zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid.

Alleen de onderdelen met een mogelijke relevantie voor de Zuid-Hollandse kust zijn hier opgenomen

G111

Terreinbeheerders spelen een essentiële rol bij behoud en ontwikkeling van natuur, bij het toegankelijk maken van natuurgebieden voor openluchtrecreatie en bij het vergroten van het draagvlak voor het natuurbeleid.(...) Het kabinet streeft ernaar het bestaande spectrum van terreinbeheerders in zijn geheel bij het natuurbeheer te blijven betrekken. Wel tekent zich in de praktijk een rolverdeling tussen de beheerders af op basis van areaalgrootte, doelstelling en deskundigheid voor specifieke beheersvormen. Het kabinet gaat globaal uit van de volgende verdeling van verantwoordelijkheden, zonder dat daarbij beheerders op voorhand ten principale uitgesloten worden van bepaalde soorten beheer. Rijkswaterstaat, Waterwinbedrijven en Waterschappen: Natuurbeheer in samenhang met de primaire functie van de terreinen, binnen dat kader gericht op het hele spectrum aan natuurdoelen.

G112 2020

Kwalitatieve taakstelling van het programma (Rijkskader 'Natuurdoelen in de EHS'): Rivierenlandschap 12.000 ha, Duinlandschap 25.000 ha en Grote wateren 15.000 ha land en 71.000 ha water (allen grootschalige natuur). Brakwater 1000 ha en Zilte graslanden 3.000 ha (beide gevoelige natuur) en Noordzee en overige Grote Wateren 6229000 ha water (multifunctionele natuur).
Mogelijk aanknopingspunt voor ecotopen.

G113 2020

Er zijn zeven robuuste ecologische verbindingen gerealiseerd, waaronder: Rivieren en delta, kwaliteitsverbetering in samenhang met maatregelen ter vergroting van de veiligheid. De raming van de hectares: Vooralsnog geen extra hectares ten opzichte van eerdere plannen (ICES).

Functie Streefdatum	Rapport	Nummer	Locatie
Tekst Commentaar			
6 Ecologie en 2018 Waterkwaliteit	NVM	G114	2005 /
IN 2005 zijn kwaliteitsdoelen voor de natte delen van de EHS geformuleerd en zijn uiterlijk in 2018 de inrichting en het beheer hierop ingericht. Voor de natte natuur zullen Rijk en provincies, in overleg met de beheerders, nadere afspraken maken over de begrenzing en doeltoewijzing. Op basis van de EU-Kaderrichtlijn Water zal actief invulling worden gegeven aan de inspanningsverplichting om voor oppervlaktewateren, kustwateren en grondwater in 2010 een zogenomende 'goede toestand' van de ecologische kwaliteit te bereiken. Voor grensoverschrijdende rivierstroomgebieden zal Nederland zich inzetten om dat in internationale samenwerking te doen.			
		G115	2010
In 2010 is de oppervlakte en kwaliteit van natte natuur in en langs de grote rivieren en grote (binnen)wateren aanzienlijk vergroot en si duurzaam medegebruik gewaarborgd. In het kader van de ICES-investeringen zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van robuuste natte natuurgebieden met mogelijkheden voor recreatie in de nabijheid van de stedelijke concentraties. *Er is 3.000 hectare nieuwe natte natuur met recreatief medegebruik gerealiseerd in de stedelijke flanken in de Zuid-Hollandse Delta, aanvullend op de bestaande EHS (ICES) (Deltanatuur). Voor het rivierengebied zijn afspraken gemaakt in het kader van de ICES-investeringen. Het gaat daarbij om de volgende aanvullende ruimtebehoeften in het kader van veiligheid tegen wateroverlast en veerkrachtvergroting: *Er is in 2015 3.000 tot 4.000 hectare nieuwe rivier natuur langs de Rijnakken en de Maas gerealiseerd (ICES), aanvullend op de EHS en bestaande afspraken (NURG).			
		G116	2010
In 2010 is het estuarien karakter en de natuurlijke dynamiek van de Delta, Kust en Waddenzee aanzienlijk versterkt. Overgangen van zoet naar zout en nat naar droog zijn hersteld. Kust en Waddenzee: in 2010 is de kust vna Noordzee en Waddenzee dynamischer geworden: er is meer ruimte voor natuurlijke processen waardoor de veerkracht wordt vergroot, in samenhang met het versterken van de veiligheid. Delta: In 2010 is sprake van een samenhangend, natuurlijker functionerend mondingsgebied van Rijn, Maas en Schelde als groen-blauwe buffer tussen Randstad en Zandstad. In samenhang met de reeds genoemde inzet van ICES-middelen (Deltanatuur) en maatregelen voortkomend uit de Integratie Verkenning Benedenrivieren wordt het beleid ten aanzien van de ontwikkeling van de Voordelta en het herstel van het estuarien karakter voortgezet en gecombineerd met maatregelen ten behoeve van veiligheid en natuur in Biesbosch en Westerschelde. Onder ander de zoet-zoutgradiënt in het Haringvliet wordt versterkt.			
		G117	2010
In 2010 zijn voor de Noordzee ecologische kwaliteitsdoelen geformuleerd, op basis waarvan met betrokken sectoren afspraken over duurzaam gebruik worden gemaakt. Het kabinet komt begin 2001 met een Plan van Aanpak voor het te voeren maatschappelijke overleg over duurzaam gebruik van de Noordzee. Dit overleg is nodig om te komen tot afspraken over het bereiken van de ecosysteendoelen. Daarbij zal zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht bij bestaande nationale en internationale beleidstrajecten, zoals bijvoorbeeld het traject naar de herziening van het visserijbeleid van de Europese Unie in 2003. In de Noordzee hanteert het Rijk de SGR-beschermingsformules verbonden met de status van EHS.			
	NVVP	S069	
- Nederland werkt in internationaal verband (CCR, IMO, EU) aan gefaseerde verscherping van de normen voor uitstoot van NOx door binnenvaart en zeescheepvaart - Het Rijk stimuleert SO2-reductie in de scheepvaart door in te zetten op internationale afspraken over verlaging van het zwavelgehalte in stookolie en over SOx-arme zones, bijvoorbeeld op de Noordzee - Het Rijk spant zich in ICAO en IMO-kader in voor mogelijke CO2-reductie in de lucht en zeevaart. Het Rijk zoekt hiervoor in Europees verband coalitiegenoten.			

Functie Streefdatum	Rapport	Nummer	Locatie
Tekst Commentaar			
6 Ecologie en Waterkwaliteit In internationaal verband (IMO, EU) streeft Nederland naar een geleidelijke vermindering en uiteindelijk een verbod op het gebruik van TBT-houdende verf in de beroepszeevaart in 2010. ~~~~~ ~Het gebruik van aangroeiwerende verf in de recreatievaart zal verder worden beperkt. In de planperiode zal extra aandacht worden geschonken aan de ontwikkeling en invoering van milieuvriendelijke alternatieven voor het gebruik van biocide houdende verven in de recreatievaart.	NW 4	S011	2010
	NW4	S001	Con
In duingebieden worden gradiënten, kwelstromen en verstuiwingen hersteld.		S002	
De stikstofbelasting van zee en kustwateren wordt verder teruggebracht (Doelstellingen RAP/NAP) [Rijn ActiePlan, Noordzee ActiePlan]. De verontreiniging vanuit diffuse bronnen wordt verder teruggedrongen.		S004	con
De vermindering van de stikstofbelasting van het kustmilieu zal dan ook onverminderd voortgezet moeten worden. Op de vierde Noordzeeministersconferentie is afgesproken de emissie van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk terug te dringen. Bij de bescherming van het Noordzee ecosysteem wordt uitgegaan van de ecosysteembenadering. De ecologische doelstellingen voor de Noordzee worden verder geoperationaliseerd.		S010	2020
De lozing van gevaarlijke (giftige, persistente, en bio-accumulerende) stoffen is in het jaar 2020 beëindigd (Esbjerg, 1995). In de aanpak van emissies staat daarom de ketenbenadering van materiaal tot en met product en afval centraal.			
Scheepvaart en offshore: beperken calamiteuze lozingen en emissies bij off-shore activiteiten, vermindering van morsingen bij laden en lossen, beperken vuilwaterlozingen pleziervaart en passagiersschepen, alternatief		S012	
Scheepsafval omvat huishoudelijk afval, olie en vethoudend machinekamer afval, maar ook chemicaliën houdende ladingsresten en ander chemisch afval. Behalve bestrijding van illegale dumping van scheepsafval op zee is een klantvriendelijke inzameling noodzakelijk.		S013	
Vuilwaterlozingen door de scheepvaart moeten op termijn beëindigd worden. Prioriteit wordt gegeven aan de pleziervaart en passagiersschepen vanwege de omvang en concentratie van lozingen. Voor de vuilwateropvang van de pleziervaart moeten in schepen opvangtanks worden ingebouwd en walvoorzieningen voor de opvang worden gerealiseerd. Voorlichting en regelgeving (lozingsverbod, AMvB-jachthavens en nieuwbouwvoorschriften) worden in gang gezet. Een financiële bijdrage voor de realisatie van een basisnet walvoorziening is beschikbaar.	SGR	G074	duingebied Meyendel
Er is sprake van een adequate buffering voor de duurzame instandhouding van de ecologische hoofdstructuur. Verdere uitwerking: Het beleid is gericht op het, door samenhangende structurele maatregelen in de rand van de ecologische hoofdstructuur en indien noodzakelijk daarbuiten (buffergebieden), creëren van zodanige duurzame condities dat de gewenste natuurwaarden in de ecologische hoofdstructuur kunnen worden gerealiseerd dan wel duurzaam in stand gehouden kunnen worden.			

Functie
Streefdatum

Rapport Nummer Locatie

Tekst
Commentaar

6 Ecologie en
Waterkwaliteit

SGR

G075

continue

Er is een duurzame afstemming tussen verschillende functies in de waterrijke gebieden.

Uitgewerkt in: Het beleid in de gebieden, gericht op behoud en ontwikkeling van de verscheidenheid waterrijke gebieden is gericht op het duurzaam afstemmen van verschillende functies. Hiertoe worden, uitgaande van uitgangspunten per sector, algemene beleidslijnen voor watergebieden en richtinggevende uitspraken per gebied geformuleerd

G076 Noordzeekust +
Voordelta

Recreatie: De Noordzeekust en het Deltagebied met Voordelta zijn in de nota 'Kiezen voor Recreatie' geselecteerd en in het SGR overgenomen. De waterrecreatiegebieden in en nabij de Randstad hebben met name een functie voor de dagrecreatie. De waterrecreatiegebieden buiten de Randstad. Hebben naast een dagrecreatiefunctie ook een belangrijke functie voor de verblijfsrecreatie

G077

Uitgangspunt bij de uitwerking is een multifunctioneel gebruik van watergebieden. Voor alle gebieden wordt, waar dit tot wederzijdse versterking van functies leidt, gestreefd naar een gecoördineerde inzet van instrumenten. Voor elk water geldt minimaal het bereiken van de algemene milieukwaliteit als doelstelling.

G078

Bij de natuurbeleidsdoelstellingen wordt meer aandacht geschonken aan vismigratie en aan de overgangen zout-zoet in de estuaria. Het meer aandacht schenken aan vismigratie en de zout-zoet overgangen moet dus in andere natuur/milieu plannen staan.

G079

Er wordt geen of slechts een geringe uitbreiding van het aantal vaste Recreatie ligplaatsen toegelaten. Wel wordt de mogelijkheid tot aanleg van nieuwe jachthavenaccommodaties voor het saneren van ongewenste ligplaatssituaties opgegehouden.

G080

Voor de onderlinge afstemming van de functies natuur en waterrecreatie zijn Recreatie en ecologie en richtlijnen opgesteld voor de uitbreiding en vestiging van jachthavens waterkwaliteit

G081

Met watergeebonden natuurontwikkeling en opgaande beplanting wordt bijgedragen aan oriëntatiemogelijkheden in het landschap.

G082

Het kustdeel van Zuid-Holland tot de Nieuwe Waterweg heeft als doelstelling "kerngebied en waterrecreatiegebied (nevenschikkend)" gekregen. Het Zuid-Hollandse deel van de Voordelta heeft als doelstelling "natuurontwikkelingsgebied met waterrecreatie inpasbaar". De hier aangehaalde beleidsuitspraken zijn globaal afgewogen.

G083

Binnen de voorwaarden van het instandhouden van een duurzaam watersysteem en 'verstandig gebruik' (wise-use) wordt waar mogelijk verweving van visserij-activiteiten en andere functies voorgestaan. Indien verweving niet mogelijk is zal tot ruimtelijke scheiding (zonering) worden Het herstel van de natuurlijke vismigratiemogelijkheden bij sluizen stuwen wordt uitgewerkt in het project 'De zalm terug in de Nederlandse rivieren'.

Functie	Rapport	Nummer	Locatie
Streefdatum			
Tekst			
Commentaar			

6 Ecologie en Waterkwaliteit	SGR	G084
------------------------------	-----	------

Het rijksbeleid richt zich op het behoud en versterken van de Recreatie recreatief-toeristische kwaliteiten. Een verdere recreatieve en toeristische ontwikkeling wordt gestimuleerd in de badplaatsen en bij strandlagen. Gelet op de natuurbelangen zal in overleg met de andere overheden en de toeristisch-recreatieve sector worden bezien of het nodig is de ontsluiting van de stranden aan te passen. Voorts is het beleid gericht op het openhouden van de mogelijkheden voor het meer extensief recreatief medegebruik in de duingebieden afgestemd op eht natuurbeleid. De toervaartmogelijkheden langs de kust zullen worden verbeterd door medewerking te verlenen aan het realiseren van aanlegplaatsen. Ook zal het Rijk zich inzetten voor de verbetering van de bereikbaarheid van de kust voor langzaam verkeer en openbaar vervoer.

G092	Haringvliet / monding?
------	------------------------

Voor het Haringvliet is het beleid gericht op een evenwichtige ontwikkeling van Recreatie en natuur de functies natuur en recreatie. Uitgangspunt is dat verdere recreatieve ontwikkelingen plaatsvinden in en nabij minder kwetsbare gebieden in het noordwestelijke deel van het Haringvliet. (..) in het Haringvliet is ruimte voor uitbreiding van het aantal vaste ligplaatsen met maximaal 2.650.

G093	Voordelta
------	-----------

Het beleid voor dit gebied is gericht op het veiligstellen van de natuurlijke verwijst naar IBV ontwikkeling in relatie tot kustbescherming. De hoofdzonering van het recent vastgestelde 'Integraal Beleidsplan Voordelta' is richtinggevend voor bestaande en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van natuur, recreatie, visserij, scheepvaart, energie-opslag en delfstofwinning.

G095

Van het Zuid-Holland kustgebied is de gehele kustzone (aan landszijde) met uitzondering van Kijkduin/Scheveningen, Katwijk, Noordwijk en de Maasvlakte aangewezen als kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur. De Voordelta (wateroppervlak) is aangewezen als kerngebied en natuurontwikkelingsgebied.

G096

Het ruimtelijk beleid voor de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden van de voor behoud, herstel en ontwikkeling wezenlijke kenmerken en waarden. 1) Voor het instandhouden van kerngebieden geldt een basisbescherming. Afhankelijk van de specifieke situatie in het kerngebied(sdeel), betekent de basisbescherming voro de kerngebieden het handhaven van: de bestaande bodemopbouw en -structuur; het bestaande bodemreliëf; de bestaande waterhuishouding; de bestaande natuurlijke processen; de kwaliteit van bodem, water en lucht; de bestaande sedimentatie- en erosieprocessen; de bestaande ontsluiting en rust; de bestaande landschapsstructuur. 2) Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke nabijheid van de kerngebieden niet toe, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken. De aanwezigheid van een dergelijk belang wordt op basis van voorafgaand onderzoek vastgesteld. Hierbij moet tevens worden nagegaan of aan dit belang niet rederijkerwijs elders of op andere wijze tegemoet kan worden gekomen.

G097	Voordelta (water)
------	-------------------

De basisbescherming voor natuurontwikkelingsgebieden is gericht op het voorkomen van onomkeerbare ingrepen. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke nabijheid van de nog niet gerealiseerde natuurontwikkelingsgebieden niet toe indien deze leiden tot het onomkeerbaar verloren gaan van de ontwikkelingsmogelijkheden van deze gebieden. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken. De aanwezigheid van een dergelijk belang wordt op basis van voorafgaand onderzoek vastgesteld. Hierbij moet tevens worden nagegaan of aan dit belang niet rederijkerwijs elders of op andere wijze tegemoet kan worden gekomen. Voor de gerealiseerde natuurontwikkelingsgebeiden geldt het beschermingsbeleid voor de kerngebieden.

Functie	Rapport	Nummer	Locatie
Streefdatum			
Tekst			
Commentaar			

6 Ecologie en
Waterkwaliteit

SGR

G098

Het beleid is gericht op de realisatie van een goede afstemming van de recreatie binnen de ecologische hoofdstructuur op de natuurbeleidsdoelstellingen.

G099

Er zijn buiten de ecologische hoofdstructuur goede ruimtelijke omstandigheden om een zo natuurlijk mogelijke verscheidenheid aan in het wild levende planten-en diersoorten in stand te houden. Het beleid is gericht op het instandhouden van de (kleinere) natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur door planologische bescherming en door een bescherming via het algemeen geldende milieu- en waterbeleid.

G100

Er zijn goede ruimtelijke omstandigheden voor het behoud en de ontwikkeling van biotopen van aandachtsoorten. Het beleid is gericht op het bevorderen van ruimtelijke maatregelen ter bescherming en ontwikkeling van de biotopen van aandachtsoorten.

G101

Er zijn goede ruimtelijke mogelijkheden in kwantitatieve en kwalitatieve zin voor een duurzame sport- en beroepvisserij in de kustwateren. Het beleid is gericht op het veiligstellen en, waar mogelijk, het optimaliseren van de ruimtelijke mogelijkheden voor de visserij. Als uitgangspunt van beleid voor de kustvisserij geldt daarbij de verweving van deze visserij-activiteit met andere functies van de kustwateren. Daar waar dit niet mogelijk is, gegeven de hoofddoelstelling van het betreffende kustwater, kan tot ruimtelijke scheiding worden

VIJNO

S070

Er staan in de Vijfde Nota geen streefbeelden die niet elders in nota's staan.

Vogelrichtlijn

G103

Voordelta +
maasvlakte

De richtlijn betreft de bescherming, het beheer en de regulering van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten, en stelt regels voor de exploitatie daarvan.